

בעניין:

עמותת הקנאביס הרפואי, ע"ר 580634582
באמצעות משרד עוה"ד יסמין מזרחי ושות'
ע"י ב"כ עוה"ד יסמין מזרחי

בית דן- אביב, רח' המלאכה 8
ת.ד. 8565 א.ת. פולג נתניה

טל: 09-7730924; פקס: 09-7730925

ועל-ידי ב"כ ד"ר (M.D.) עוה"ד אלי דואר ו/או עוה"ד פנינה צוקר
מרחוב השחם 30, פתח תקוה

טל: 03-5464529; פקס: 03-5442119

העותרת

- נ ג ד -

1. משרד הבריאות – שר הבריאות, סגנו – והיק"ר

2. משרד החקלאות ופיתוח הכפר – שר החקלאות

על-ידי פרקליטות המדינה, משרד המשפטים
מרחוב צלאח א-דין 31, ירושלים

טל: 02-6466590; פקס: 02-6467011

3. תיקון עולם בע"מ, ח.פ. 514263771

על-ידי ב"כ עו"ד רועי בלכר ו/או מוהנד נאסר ו/או עדי עמיתי

ממשרד קריספין, רובינשטיין, בלכר ושות'

מגדל ב.ס.ר. 4, רח' מצדה 7, בני ברק, 5126112

טל: 073-3202021; פקס: 073-320231

דוא"ל: royb@krb.co.il

4. בזלת נחשתן בע"מ, ח.פ. 514287697

על-ידי ב"כ עו"ד עופר שפירא ו/או טל פרג'ון

ממשרד עוה"ד שבלת ושות'

מרחוב ברקוביץ' 4, מגדל המוזיאון, תל אביב 64238

טל: 03-7778333; פקס: 03-7778444

5. הסתדרות הרוקחים בישראל, ע"ר 580017341

על-ידי ב"כ עו"ד איל פלום

מגדל ב.ס.ר. 3, רחוב כנרת 5, בני ברק, 5126237

טל: 03-5627000; פקס: 03-5628000

6. ברף אוף לייף ישראל בע"מ, ח.פ. 515517456

על-ידי ב"כ עו"ד רועי פדל או יונתן ניסנהויז

ממשרד גולדפרב זליגמן ושות'

מרחוב יגאל אלון 98, תל אביב 67891

טל: 03-6089941; פקס: 03-6089861

7. ארגון הרוקחות בישראל, ע"ר 580288553

על-ידי ב"כ זוהר יהלום

הרצוג פוקס נאמן עורכי דין

מבית אסיה, רחוב ויצמן 4, תל אביב 6423904

טל: 03-6925992/3; פקס: 03-6966464

8. בטר CannPharmaceutica בע"מ

ע"י עוה"ד רונן ברק

מרח' אבא הליל סילבר 14 רמת גן 5250607

טל: 03-7515656; פקס: 03-7515654

9. קנדוק בע"מ

10. פוקוס צמחי מרפא בע"מ

משיבות 9 ו-10 על ידי עו"ד רועי בלכר
ו/או עו"ד נגה רובינשטיין ו/או עו"ד מוהנד נאסר ו/או
עו"ד עדי עמיתי ממשרד עוה"ד קריספין, רובינשטיין, בלכר ושות'
מגדל ב.ס.ר. 4, רח' מצדה 7, בני ברק, 5126112
טל: 073-3202021; פקס: 073-320231
דוא"ל: royb@krb.co.il

11. שיח שריד בע"מ

12. פארמוקן בע"מ

משיבות 12 ו-13 על ידי עו"ד רועי בלכר
ו/או עו"ד נגה רובינשטיין ו/או עו"ד מוהנד נאסר ו/או
עו"ד עדי עמיתי ממשרד עוה"ד קריספין, רובינשטיין, בלכר ושות'
מגדל ב.ס.ר. 4, רח' מצדה 7, בני ברק, 5126112
טל: 073-3202021; פקס: 073-320231
דוא"ל: royb@krb.co.il

13. שר האוצר

על-ידי פרקליטות המדינה, משרד המשפטים
מרחוב צלאח א-דין 31, ירושלים
טל: 02-6466590; פקס: 02-6467011

הודעה דחופה על דרך "מאור עיניים" שבעובדה ובדין, ובקשה למתן

הבהרות להחלטת כבוד ביהמ"ש מיום 10/12/2020

העותרת מתכבדת לפנות לכבוד ביהמ"ש זה, בבקשה כי יבאר את החלטתו מיום 10/12/2020 - במסגרתה הורה למשיבי הממשלה להגיש הודעה מעדכנת עד ליום 11/02/2021, בה יפרטו "בין **השאר**, את השפעתו של מתווה היצוא על רמת המחירים" (דגשים לא במקור). לאור מסמכים פנימיים למשיבים 1-2, שזה עתה נתגלו לעותרת ויפורטו – על תוכנם ומשמעויותיהם לעתירה דנן – להלן, כבוד ביהמ"ש מתבקש להורות למשיבים 1-2, לכלול בהודעתם המעדכנת כאמור, מענה והתייחסות מפורשת אף לסוגיות המהותיות שביסוד עתירת העותרת, על התפחותיה, כמפורט:

א. **מה הוא מקור הסמכות, ומה הוא היסוד המקצועי הרלוונטי, להחלת תקנה 1א לתקנות הגנת הצומח (קיום הוראות תווית אריזה) תשל"ז-1977 מיום 05/09/2018, המתירה למגדלי קנאביס רפואי לעשות שימוש בחומרי הדברה בעת גידול קנאביס למטרות רפואיות – אף שאינו מותווה לשימוש בגידול קנאביס.**

ב. **מה הוא מקור הסמכות, ומה הוא היסוד המקצועי-קליני הרלוונטי, להחלת נוהל 154 בכלל – ולרבות ה"מתודה הקלינית" שבו, המסווגת את מוצרי הטיפול השונים לקטגוריות ג'נריות – ומתווה לפיהן איזה טיפול להעניק בעבור המצבים הרפואיים השונים, בפרט.**

לוט: החלטת כבוד ביהמ"ש זה מיום 10/12/2020, מצ"ב לבקשה זו **כנספח א'** ומהווה חלק בלתי נפרד הימנה.

נספח א'

א. והמשיבים 1-2 העלימו במתכוון מכבוד ביהמ"ש זה מסמכים הקשורים בהתנהלות ממשק האסדרה הישנה בעשור הקודם – ובעמדות הדרגים המקצועיים בקרבם באשר לנהלי האסדרה החדשה, ביניהם נהלים והנחיות רשמיות שיצאו תחת ידיהם, הצריכים לעניין ומהותיים לעתירה דנן – ואשר יש בהם כדי להשפיע על מהלכה ותוצאותיה, רבות כאלה המקנות לפחות צווי מניעה בגין חריגה מסמכות באופן העולה כדי פגיעה בזכות יסוד. הכל, בחוסר תום לב משווע, העלול לעלות כדי שיבוש הליכי משפט, זילותם, ואף "מרמה פנימית".

ואלו מסמכי המשיבים 1-2 שהגיעו לידי העותרת, שעניינם במישרין בסוגיות הליבה שבעתירה דנן - והועלמו בכוונת מכוון בידיהן, כפי שעוד יוכח, מעיני כבוד ביהמ"ש זה:

<u>מצ"ב</u>	<u>המסמך שנתגלה לעותרת</u>
<u>נספח ב'</u>	"היבטים חקלאיים וקרקעיים בהסדרת השימוש בקנאביס רפואי" - מסמך הנחיות מאת המשיב 2 למגדלי הקנאביס הרפואי מיום 07/10/2010
<u>נספח ג'</u>	הוראת המשיב 1 מיום 09/02/2011 לקיום בדיקות מעבדה "תקופתיות" עבור חומרים פעילים, שאריות חומרי הדברה ומדדי מיקרוביולוגיה.
<u>נספח ד'</u>	הוראת המשיב 1 מיום 03/04/2011 לקיום בדיקות מעבדה עבור חומרים פעילים, שאריות חומרי הדברה ומדדי מיקרוביולוגיה.
<u>נספח ה'</u>	העתק סיכום הישיבה הראשונה של ועדת ההיגוי לנושא הקנאביס מיום 26/09/2011
<u>נספח ו'</u>	מסמך הנחיות מאת המשיב 2 למגדלים מחודש אוק' 2011 - שהינו גלגול השני של המסמך "היבטים חקלאיים בגידול קנאביס רפואי בישראל" הבא <u>בנספח ב'</u>
<u>נספח ז'</u>	הוראת המשיב 1 מיום 21/03/2012 לקיום בדיקות מעבדה עבור חומרים פעילים, שאריות חומרי הדברה ומדדי מיקרוביולוגיה.
<u>נספח ח'</u>	העתק טיוטת סיכום ישיבת ועדת ההיגוי לנושא הקנאביס מיום 27/09/2012
<u>נספח ט'</u>	"החלטות מדיון ועדת ההיגוי הבין משרדית לנושא קנאביס רפואי" מיום 21/02/2013, המפרט את החלטות הועדה מן הדיון שקיימה ביום 14/02/2013
<u>נספח י'</u>	העתק סיכום ישיבת ועדת ההיגוי לנושא הקנאביס מיום 13/06/2013
<u>נספח יא'</u>	העתק סיכום ישיבת ועדת ההיגוי לנושא הקנאביס מיום 12/09/2013
<u>נספח יב'</u>	העתק סיכום ישיבת ועדת ההיגוי לנושא הקנאביס מיום 20/03/2014
<u>נספח יג'</u>	העתק סיכום סיור המשיב 2 בחוות הגידול של המשיבות 3, 6 ו-11-12, שהתקיים ביום 06/05/2015
<u>נספח יד'</u>	חוזר המשיב 1 בעניין סימוני אריזה ובדיקות מעבדה מיום 05/09/2015

ב. וכן מאחר ומן המסמכים הנמנים לעיל ונגלו זה עתה לעותרת, עולה כי המשיבים 1-2 הטעו את כבוד ביהמ"ש זה באשר לעמדות הגורמים המקצועיים בקרבם בסוגיית השימוש בחומרי הדברה בגידול קנאביס רפואי, באופן שהסתיר מעיני כבוד ביהמ"ש זה ובמתכוון כי עמדת הגורמים המקצועיים במשיב 2 לאורך עיקר תקופת האסדרה הישנה – והעמדה המקצועית עליה המליצו במסגרת גיבוש נהלי האסדרה החדשה – היתה כעמדת העותרת (וראו נספחים ב' וכן ו' המצ"ב כאמור, ועוד ראו להלן בנספח יז' המצ"ב), וכי זו השתנתה כבאבחת חרב - בלא כל שינוי נסיבות בכל היבט מדעי או בטיחותי. הכל, בחוסר תום לב משווע, העלול לעלות כדי שיבוש הליכי משפט, זילותם, ואף "מרמה פנימית", ותוך השחתת זמן שיפוטי יקר – במהלכו מעמידים המשיבים 1-2 את שלומם של בני קהילת העותרת בסכנה קיומית ממשית ומבלי ידיעתם, תוך הפרת ס' 13 לחוק זכויות החולה וס' 2, 4 ו-8 לחוק יסוד: כבוד האדם וחירותו.

ג. וכן מאחר ומן המסמכים הנמנים לעיל ונגלו זה עתה לעותרת, עולה כי המשיבים 1-2 ידעו ולמפרע כי אין בכוונתם לשמר את הבטחתם לכבוד ביהמ"ש זה לשימור הרצף הטיפולי בעת שנתנו הבטחה זו (וראו ש' 30-34 לעמ' 11 בנספח ב' לבקשת העותרת מיום 29/09/2020), והפרת הרצף הטיפולי – באמצעות "שלא לאשר זנים, אלא להגדיר ריכוזי חומרים פעילים – ליצור קטלוג מצומצם של ריכוזים וללמוד על השפעתם" (וראו נספח ט' המצ"ב כאמור) נכללה באופן מודע ובמתכוון במסגרת גיבוש נהלי האסדרה החדשה, בדרך של קשירת העגלה לפני הסוסים. הכל, בחוסר תום לב משווע – תוך ביזוי כבוד ביהמ"ש זה ומטרת ההליך מיסודו, ותוך הפרת ס' 3, 5, 8 ו-13 לחוק זכויות החולה וכן ס' 2, 4 ו-8 לחוק יסוד: כבוד האדם וחירותו, כמו-גם הפרת הבטחתם השלטונית ופגיעה בזכות ההסתמכות של קהילת העותרת.

ד. וכן מאחר ועד לעת זו לא נענתה דרישתו של כבוד ביהמ"ש זה במסגרת הדיון מיום 22/09/2019 (וראו ש' 18-30 לעמ' 30 בנספח ב' לבקשת העותרת מיום 29/09/2020), למתן מענה מצד המשיבים 1-2 בסוגיית השימוש בחומרי הדברה לגידול קנאביס למטרות רפואיות – ובסוגיית טבלת ההמרה. ודוק: סוגיות אלו, לצד סוגיית פיקוח המחירים, מהוות את ליבת העתירה דנן, כאמור לעיל וכפי שעוד יפורט - עומדות הן במרכזם של אותם המסמכים שהסתירו המשיבים 1-2 מפני כבוד ביהמ"ש זה. הכל, כאמור, בחוסר תום לב משווע - העלול לעלות כדי שיבוש הליכי משפט ואף "מרמה פנימית", תוך השחתת זמן שיפוטי יקר, זילות וביזוי כבוד ביהמ"ש זה ומטרת ההליך מיסודו.

ה. וכן מאחר ומן המסמכים הנמנים לעיל ונגלו זה עתה לעותרת, עולה כי המשיבים 1-2 הטעו את כבוד ביהמ"ש זה באשר להעדרם של נהלים, הנחיות ופיקוח במסגרת האסדרה הישנה – ואלו השיטות הנחיות תדירות ופיקוח צמוד על העוסקים בתחום לכל

הפחות משנת 2011, ומשכך העדרם הלכאורי זה אינו יכול להוות עוד עילה "להכרחיות" נהלי האסדרה החדשה. הכל, בחוסר תום לב משווע, העלול לעלות כדי שיבוש הליכי משפט ואף "מרמה פנימית", תוך השחתת זמן שיפוטי יקר, זילות וביזוי כבוד ביהמ"ש זה ומטרת ההליך מיסודו.

1. וכן מאחר וכפי שעוד יודגם, שוב, הפגיעה שמקיימים המשיבים 1-2 בקהילת העותרת באמצעות נהליהם אלו, פוגעת בזכותם היסודית לפי ס' 2, 4 ו-8 לחוק יסוד: כבוד האדם וחירותו, וממילא בזכויותיהם לפי סעיפים 3, 5, 8 ו-13 לחוק זכויות החולה תשנ"ו-1996 ומכח כל דין, ועניינה בדיני נפשות. מאחר ומן הידועות בהלכה ובפסיקה היא, שמקום בו קיימת פגיעה בזכות יסוד - אין חזקת התקינות המנהלית עומדת לרשות הפוגעת, הרי שברי כי לאור כל האמור וכל שיפורט להלן - אין חזקת התקינות המנהלית יכולה להמשיך לעמוד למשיבים 1-2 - ויש לחייבם במתן צידוק, הנמקה והסבר למעשיהם.

לאור כל האמור ולנוכח כל שיפורט להלן, מתבקש כבוד ביהמ"ש זה להורות למשיבים 1-2 לכלול בהודעה המעדכנת, אותה הורה להם להגיש עד ליום 11/02/2021, מענה והתייחסות מפורשים - מגובים בתצהיר המומחה בעל ההתמחות המתאימה לכל אחת מן סוגיות המפורטות ברישא לבקשה זו.

ואלו נימוקי הבקשה ;

א. הרקע העובדתי :

1. כזכור, בין עילות הגשת עתירת העותרת עמדו גם חששותיה הכבדים מפגיעה קשה בזכויות בני קהילתה לקבלת טיפול רפואי נאות, שימור רצף טיפול נאות זה, מתן הסכמה מדעת לקבלתו ו/או לביצוע כל שינוי בו, וזכותם לאוטונומיה על גופם, לפי ס' 3, 5, 8 ו-13 לחוק זכויות החולה וכן ס' 2, 4 ו-8 לחוק יסוד: כבוד האדם וחירותו. זאת, לאור :

א. התקנת תקנה 1א לתקנות הגנת הצומח (קיום הוראות תווית אריזה) תשל"ז-1977 מיום 05/09/2018 המתירה למגדלי קנאביס רפואי לעשות שימוש בחומרי הדברה - אף באם אין התכשיר מותווה, על פי התקנות עצמן ועל-פי הוראות היצרן - לשימוש בגידול קנאביס, ופרסום רשימת חומרי הדברה המותרים - לשיטת המשיב 2 בלבד ולא לפי התוויות בידו ובידי היצרן - בשימוש בגידול קנאביס לשימוש רפואי-קליני (וראו נספח טו' המצ"ב להלן).

ב. החלת נוהל 154 - "הספר הירוק" - על ממשק ייצור תכשירי הקנאביס הרפואי בישראל, שבניגוד להכרתו המפורשת בעובדה כי "קיים מגוון רחב של זני קנאביס אשר הידע בגינם מבוסס ברובו על ההשפעה הפיזיולוגית של המשתמשים" (וראו עמ' 15 לנספח 10 לעתירת העותרת מיום 31/03/2019) - מחיל על כל הזנים השונים עליהם הצביע כללי איפיון אחידים שטרם נמצאו להם במדע אף לשיטתו הוא, ואשר הומצאו על ידו לצורכי יישום מתווה אסדרה זה בלבד, באופן המחייב את כלל הלוקחים חלק בממשק - עוסקים

מסחריים, רופאים, רוקחים ומטופלים – בסיווג על פי קווי אפיון אחידים לכאורה אלו, תוך הכחדתו של כל הידע הקליני שנצבר משך עשור ויותר במסגרת האסדרה הישנה.

"הדברת פגעים בגידול קנביס רפואי" – מסמך הנחיות מאת המשיב 2 מיום 18/02/2019, רצ"ב נספח טו' לבקשה זו ומהווה חלק בלתי נפרד הימנה.

נספח טו'

2. שכן, **בשני היבטים אלו** ביישום מתווה האסדרה החדשה, **לקחו המשיבים 1-2 "סיכון בלתי מחושב בעליל" – החורג מאותו "ניסוי ותהיה באיזשהו מקום" שכבוד ביהמ"ש זה כבר הכיר בקיומו במסגרת האסדרה החדשה (וראו ש' 21 לעמ' 7 בפרוטוקול הדיון מיום 03/06/2019, מצ"ב נספח א' לטיעונים המשלימים מטעם העותרת מיום 13/06/2019), ונהגו בחוסר סבירות קיצונית והעדר זהירות משוועת ותוך חריגה חמורה מסמכות, בהחלתם הר כגיגית של תקנות ונהלים שעניינם במדע – אך נטולות הן כל יסוד מדעי כלל אף לשיטתם הם. אדרבה, מבקשים הם בריש גלי "לסתום את החור" שנפער בגין העובדה שהמדע לא התקדם בקצב המתאים לישום נהלי האסדרה החדשה – אותם גיבשו כפי שעוד יוכח כבר במחציתו הראשונה של העשור הקודם, ובידיעה מוחלטת כי הוא מנותק לחלוטין מכל מדע קיים או המציאות הקלינית בשטח:**

א. שמאחר ולא קיים כיום שום חומר הדברה שמותווה על פי היצרן לשימוש בגידול קנאביס, לשם החלת האסדרה החדשה מצא המשיב 2 לנכון, קודם לאשר ולהתיר בשימוש את כולם באחת ובאופן גורף – משל היו כל תכשירי ההדברה באשר הם זהים בהרכבם והשלכותיהם – ורק אח"כ לבדוק את בטיחותם לשימוש בתוצרת הנצרכת, לרוב בשאיפה ישירה ובטמפרטורת בעירה. וכפי עדותו הוא: "החל משרד החקלאות לפעול באופן יזום, לצורך הרחבת תוית של תכשירים מאושרים ובעלי תעודת רישום בתוקף. [...]. הרחבה של תוית היא תהליך מקצועי אשר מבוסס על בדיקות וניסויים ונועד לרכז את כל הידע והדרישות [...] משכנו המשווער הוא כשנתיים שלוש" (וראו ס' 170-171 לתגובתם המקדמית של המשיבים 1-2 מיום 27/05/2019). ויודגש: לעותרת לא ידוע עד לעת זו, האם תהליך זה כלל החל;

א. באותו האופן, מכיוון שלא קיים כיום למדע כל כלי מדיד להגדיר מה מבדיל זן קנאביס אחד ממשנהו – למעט זהותו הגנטית והרכב כלל מאות חומרי הפעילים – כפי שאף בנוהל 154 מודה בלשונו גופו כאמור, הרי שלשם החלת האסדרה החדשה מצא המשיב 1 לנכון קודם "לבטל" את אותם כלל מאות חומרים פעילים ופעולתם הסינרגית – ואת זהותם הגנטית – של כל אחד מאותם הזנים, כפי שזו הוכרה במסגרת האסדרה הישנה, היינו "לא לאשר זנים" כלל בשיטתו ה"פסודו-קלינית" (וראו נספח ט' המצ"ב כאמור), וחלף זאת לבססה אך ורק על המצאת "קטלוג מצומצם של ריכוזים". רק לאחר הרס הקיים וקטיעת הרצף הטיפולי בכפייה, רק אח"כ הוא יתפנה "וללמוד על השפעתם" (שם). הכל בבחינת מי שקודם יורה את החץ, ורק אחר כך טורח לצייר סביבו עיגול.

3. יודגש כבר כעת, חששות העותרת אלו נתמכו עם הגשת העתירה ולכל אורכה, בלא פחות מתשעה חו"ד מומחים, ובכללם שישה רופאים מומחים בתחומים רלוונטיים שונים - שיחדיו מחזיקים בעשרות שנות ניסיון קליני בטיפול בקנאביס רפואי, כמו גם בחו"ד מומחים רלוונטיים נוספים בתחומי הדברת מזיקים, פיתוח זנים ואתיקה רפואית. רובם ככולם, כאמור, ליוו את עתירת העותרת מראשיתה, וסיפקו במסגרתה עוד ריבוי חו"ד משלימות בכל עת שראו בכך צורך:

3.1. ד"ר ברקת שיף קרן - מומחית לכאב והרדמה (וראו נספח 11 לעתירת העותרת מיום 31/03/2019 ; נספח ו' להשלמת טיעוני העותרת מיום 13/06/2019 ; נספח 3 לבקשת העותרת למתן החלטה מיום 18/07/2019 ; נספח 5 לתגובת העותרת מיום 16/09/2019 לתגובת המשיבים לבקשתה למתן הוראות).

3.2. ד"ר אהרון (אלן) פליישמן - פסיכיאטר (וראו נספח 12 לעתירת העותרת מיום 31/03/2019 ; נספח 4 לבקשת העותרת למתן החלטה מיום 18/07/2019 ; נספח ה' לבקשת העותרת למתן הוראות מיום 29/08/2019).

3.3. פרופ' אורי קרמר - נוירולוג (וראו נספח 13 לעתירת העותרת מיום 31/03/2019).

3.4. ד"ר מיכאל סגל - פסיכיאטר ומנהל מחלקה (בדימוס) בבית החולים לבריאות הנפש "שער מנשה" (וראו נספח ב'1 להשלמת טיעוני העותרת מיום 13/06/2019 ; נספח 1 לבקשת העותרת למתן החלטה מיום 18/07/2019 ; נספח א' לתגובת העותרת ובקשתה לצו ביניים מיום 27/09/2019 ; נספח ה' לתגובת העותרת מיום 18/02/2020).

3.5. ד"ר איליה רזניק - פסיכיאטר (וראו נספח ב'2 להשלמת טיעוני העותרת מיום 13/06/2019 ; נספח 2 לבקשת העותרת למתן החלטה מיום 18/07/2019).

3.6. ד"ר חיים משה אדהאן - מומחה לכאב והרדמה ולשעבר מנהל מחלקת שיקום כאב במרכז הרפואי "שיבא תל השומר" (וראו נספח א' לתגובת העותרת ובקשתה לצו ביניים מיום 27/09/2019).

3.7. ד"ר טוביה יעקובי - מומחה להדברת מזיקים, ששימש כשלושה עשורים, בין היתר כהרבולוג ראשי, אצל המשיב 2 (וראו נספח 16 לעתירת העותרת מיום 31/03/2019 ; נספח יב' להשלמת טיעוני העותרת מיום 13/06/2019).

3.8. ד"ר דניאל מישורי - מומחה לביו אתיקה (וראו נספחים 14-15 לעתירת העותרת מיום 31/03/2019).

3.9. מר צחי קליין - לשעבר מפתח זני קנאביס, שעמד בראש הצוות שפיתח את זני ה-CBD במשיבה 3, (וראו נספח 8 לעתירת העותרת מיום 31/03/2019).

4. חוק: אין המשיבים 1-2 חולקים על טענת העותרת זו באשר להעדר כל תקדים ויסוד מדעי קודם למעשיהם ונהליהם, שאף לפי דברי ב"כ משיבי המדינה שני היבטים אלו של מתווה האסדרה החדשים הינם חלק מ"תהליך ארוך, ראשון מסוגו בעולם" שהינו "מהפכה. המדינה היא הראשונה שלוקחת תוצר חקלאי של קנאביס ושמה אותו בבית

המרקחת. אין כדבר הזה. (וראו אך כדוגמא ש' 22-30 לעמ' 3 וכן עמ' 29-33 לעמ' 5 וכן ש' 21-22 לעמ' 6 בפרוטוקול הדיון מיום 03/06/2019, מצ"ב כנספח א' לטיעונים המשלימים מטעם העותרת מיום 13/06/2019 ; ש' 16 לעמ' 12 לפרוטוקול הדיון מיום 22/09/2019, מצ"ב כנספח ב' לתגובת ובקשת העותרת מיום 29/09/2020).

ומשכך, ואף טרם שנחשפנו בפועל במהלך השנה וחצי שחלפה מעם החלת "מהפכה" זו לסכנותיה ומפגעה הקשים – ואף טרם צללנו למסמכיהם הפנימיים בסוגיות דנן אותן העלימו מעיני כבוד ביהמ"ש זה, הרי שבסוגיות נשואות הבקשה דנן מודים המשיבים 1-2 בחריגה בוטה מסמכות: שבשום מקום לא ניתנה במפורש למשיבים 1-2 סמכות להמציא "מתודה קלינית" יש מאין – ולהחילה כהוראות מנהל מחייבות, להחריג בתקנות מגדלי קנאביס רפואי מחובה החלה על כל חקלאי – מטעמי בטיחות ברורים – מבלי להבטיח כי טעמי בטיחות אלו ישמרו, ולקיים על עשרות אלפי חולים הקשים התלויים בטיפול רפואי זה "ניסוי ותהיה באיזשהו מקום" כדברי כבוד ביהמ"ש זה.

(וראו ש' 21 לעמ' 7 בפרוטוקול הדיון מיום 03/06/2019, מצ"ב כנספח א' לטיעונים המשלימים מטעם העותרת מיום 13/06/2019).

5. אלא, **שלשיטתם של המשיבים 1-2, חריגתם זו מסמכות "נחוצה" היא ו"מוצדקת", מאחר ולטענתם – ובמסגרת ה"מצג" אותו הציגו בפני כבוד ביהמ"ש זה – התנהלותו של כלל ממשק גידול, אריזת וניפוק הטיפול לנזקקים במסגרת האסדרה הישנה ובמהלך העשור שקדם להחלת מתווה האסדרה החדשה, התרחשה בתוך ואקום רגולטורי מוחלט. ובלשון ב"כ המשיבים 1-2: (וראו, למשל, ש' 33-34 לעמ' 5 בפרוטוקול הדיון מיום 03/06/2019, כנספח א' לטיעונים המשלימים מטעם העותרת מיום 13/06/2019): "לא לפי אף אמת מידה, בלי פיקוח בכלל". כל מבוקשם ביישום את אותה "מהפכה" ותהליך כה "ראשון מסוגו בעולם" עד כי "אין כדבר הזה", טענו המשיבים 1-2, הוא "למלא" ואקום רגולטורי זה באותם נהלים, תקנות ופיקוח נחוצים, שלשיטתם לא נתקיימו כלל במשך כל עת התנהלותה של האסדרה הישנה – ושהעדרם הלכאורי לשיטתם מהווה סכנה, אף שכזו מעולם לא הודגמה על-ידם.**

6. על מנת להדגים עד כמה גדול ועמוק היה "ואקום רגולטורי" לכאורי זה, הציגו המשיבות 1-2 במסגרת תגובתן המקדמית מיום 27/05/2019 **סקירה של ההיסטוריה הרגולטורית בתחום – בת 35 סעיפים ו-13 עמודים, בה עמדו על כל ציוני הדרך שהתרחשו בשני העשורים שקדמו להחלת מתווה האסדרה החדשה (ומצאו הם לנכון לציין), לרבות כל ועדה שהוקמה וכל החלטת ממשלה שנתקבלה – כמו גם כל שינוי מהותי שהתרחש בממשק גופו (כגון מתן ההיתר לגביית תשלום אחיד ומפוקח) (וראו ס' 67-32 לתגובתם המקדמית של המשיבים 1-2 מיום 27/05/2019). לאורך כל סקירה היסטורית ארוכה ומפורטת זו, לא נזכרים כלל פרסומים של נהלים כלשהם הנוגעים לשימוש בחומרי הדברה בגידול קנאביס רפואי או לאופן אריזת וסימון המוצר, ואלו לשיטת המשיבים 1-2 לא התקיימו בשום צורה טרם החלת נהלי ותקנות האסדרה החדשה.**

7. אולם, **בימים האחרונים**, ובגין אזכורם במסגרת פסה"ד שיצא תחת ידי ביהמ"ש המחוזי ת"א-יפו (ת.צ. 8394-11-16 ברג'ין ואח' נ' תיקון עולם ואח') והגיע לידי העותרת, **גילתה העותרת לתדהמתה שורה ארוכה של "ציוני דרך" מהותיים לסוגיות דנו, בהיסטוריה הרגולטורית של ממשק גידול, ייצור וניפוק קנאביס רפואי במדינת ישראל, אשר התרחשו בין השנים 2010 ו-2017, ושאותם פשוט "שכחו" המשיבים 1-2 לציין** בסקירתם הנרחבת כאמור. משאלו בעיקרם **לא פורסמו לציבור הרחב** – על אף שבחלקם היו ראויים בפרסום מכח חוק חופש המידע (וראו עמוד שני **בנספח ז'** המצ"ב כאמור), **לא היה ביד העותרת ידיעה בדבר התרחשות "ציוני דרך" אלו, וממילא שלא היה בידה כל ידיעה באשר למהותם – וחשיבותם העולה על כל דמיון לסוגיות שבליבת עתירתה מעת הגשתה ולאורכה.**

לוט: פסה"ד ביהמ"ש המחוזי ת"א-יפו מיום 04/01/2021 בת.צ. 8394-11-16, רצ"ב **כנספח טז'** לבקשה זו ומהווה חלק בלתי נפרד הימנה.

נספח טז'

8. בעקבות האמור, העמיקה וחקרה העותרת, **והשיגה 13 (!) מסמכים פנימיים למשיבים 1-2 – המפורטים בטבלה שברישא לבקשה זו ומצורפים לה כנספחים ב'-יד' – הצריכים לעתירה דנו ושאותם השמיטו המשיבים 1-2 מסקירתם את היסטוריית הרגולציה של ממשק גידול, אריזת וניפוק הטיפול, וזאת לצד מסמכים רלוונטים נוספים. כלל המסמכים מלמדים כי "ציוני דרך רגולטוריים" אלו בממשק יצור אריזת וניפוק קנאביס רפואי בישראל, כוללים נהלים והנחיות רשמיות בסוגיות דנו שיצאו תחת ידיהם של המשיבים 1-2 תדיר – ונאכפו תוך מעורבת רגולטורית ישירה ותכופה, עמדות הדרגים המקצועיים במשיב 2 באשר לשימוש בחומרי הדברה בגידולי קנאביס לצרכים רפואיים – המהוות דה-פקטו את חו"ד המומחה של המשיב 2 בנושא זה, פרוטוקולי ישיבות וסיכומי סיורים בחוות.**

9. אך לשם המחשה בזעיר אנפין, באשר לקיומם של הנחיות לבקרת איכות התוצרת **ובדיקתה** - עולה ממכתב שנשלח ל"כלל ספקי הקנאביס" ביום **09/02/2011**, ע"י העוזרת למנהל לפקודת הסמים המסוכנים דאז ד"ר יהודה ברוך הגב' ילנה דבורצוב (וראו **נספח ג'** המצ"ב כאמור) כי **אלו קיבלו הוראה מפורשת כבר אז** (דגשים לא במקור):

"לבצע בדיקות מעבדה תקופתיות לקנאביס המסופק על ידכם. הבדיקות יכללו:

1. תכולת **חומרים פעילים** – באמצעות מעבדה באוניברסיטה העברית, ירושלים.

2. בדיקה **לגילוי חומרי הדברה**, בדיקה **מיקרוביאלית**, המעבדה המוצעת **"בקטוכם"**.

ניתן להשתמש **בשירותי מעבדה אחרת במידה ותאושר על ידינו"**

ועל מידת "מהימנותה" של טענת המשיבים 1-2 להעדרו של פיקוח ואכיפה, מלמדנו מכתב נוסף שנשלח מאת הגב' דבורצוב ביום 03/04/2011 – פחות מחודשיים לאחר מכתבה הקודם - ל"כל ספקי הקנאביס בישראל" (וראו נספח ד' המצ"ב כאמור ; דגשים לא במקור):

"בחודש פברואר השנה הועבר אליכם באמצעות מייל מכתב דרישה לביצוע בדיקות לתכולת ואיכות הקנאביס. רק חלקיכם העבירו תוצאות לבדיקות הנדרשות. מועברת אליכם בזאת פניה נוספת.

[.....]

יש למסור את התוצאות עד 10.05.11

[.....]

לא תתאפשר חלוקת חומרים אשר לא נבדקו לאחר התאריך הנ"ל."

ואם היה בידינו איזה שהוא ספק באשר להיות בדיקות אלו הנחיה מפורשת וקבועה מאת המשיב 1, ודימינו לעצמינו כי המדובר בבקשות אקראיות ונטולות עקביות, הרי שמכתב נוסף מאת הגב' דבורצוב מיום 21/03/2012 – ל"כלל ספקי הקנאביס הרפואי בישראל" - מעמידנו על האמת (וראו נספח ז' המצ"ב כאמור ; דגשים לא במקור):

"ברצוני לרענן את הנחייתנו לביצוע בדיקות מעבדה לקנאביס המחולק

לחולים 1 לכל מחזור גידול המבוצע על ידכם. וזאת עד להנחיות

אחרות בנידון."

10. וישית ליבו כבוד ביהמ"ש זה, לעובדה כי כבר במסגרת הנחיות/הוראות אלו נדרשו מגדלי הטיפול ויצרנו לבדוק את ריכוזיהם המדויקים של החומרים הפעילים בתוצרתם, וככל שידה של העותרת משגת לגלות - לכל הפחות מאז פרסומו של חוזר המשיב 1 בעניין סימוני אריזה ובדיקות מעבדה מיום 05/09/2015 (וראו נספח יד' המצ"ב כאמור) וכארבע שנים בקירוב טרם החלת מתווה האסדרה החדשה - חויבו מגדלי ויצרני הטיפול בבדיקתם ובסימונם של ריכוזי החומרים הפעילים על האריזה – לצד שלל פרטים נוספים כגון חודש קטיף, חודש עיבוד, חודש אריזה, פרטי אצוות גידול ואצוות ייצור, ו"כל רכיב של המוצר שאינו התפרחות עצמן". הכל, אך ורק במעבדות שאושרו להן בידי המשיב 1 לשם קיום בדיקות אלו. אם כן, הכיצד זה ועל בסיס מה טוען ב"כ משיבי המדינה כי "בעולם הישן המטופל לא ידע באופן מדעי איזה חומרים פעילים יש"? (וראו ש' 30 בעמ' 11 לפרטוקול הדיון מיום זה כאמור, המצ"ב נספח ב' לבקשת העותרת מיום 29/09/2020). דא עקא, ידיעת המטופל באשר לחומרים הפעילים שבטיפול אותו נוטל היתה, כמודגם, רחבה ומדויקת יותר במסגרת האסדרה

הישנה – משהינה במסגרת האסדרה החדשה, המטשטשת את זהותם של המוצרים ומתירה סימונם בריכוזים משוערים.

11. המשיב 1, אם כן, ולכל הפחות למן שנת 2011, הורה "**לבצע בדיקות מעבדה תקופתיות**" עבור תוצרת הקנאביס שנועדה לטיפול רפואי, **דאג לתזכר את החייבים** בהן בדבר חובותיהם אלו, ואף הגדיר **סנקציה ברורה** שיכול ותושט על המשתמטים מהן. **הבדיקות הנדרשות פורטו בכל תזכורותיו לחייבים** בביצוען, וזה המקום לציין כי **בדיקות אלו הינן עיקר ובסיס הבדיקות הנדרשות לביצוע בידי מגדלי ויצרני האסדרה החדשה.**

12. אמת, נוהל 151 לגידול קנאביס רפואי מפרט את הנדרש במסגרת **בדיקות אלו** – כגון סוגי המזיקים שאת רמות המצאותם חייבת "בדיקה מיקרוביאלית" לאתר ומה הרמה המותרת להם, **וכן מוסיף עליהן בדיקות** כגון לאיתור שאריות מתכות כבדות וזיהוי רמת לחות (וראו עמ' 17-18 לנספח 22 לעתירת העותרת מיום 31/03/2019). **אולם, כלל הבדיקות נעשות באותה המעבדה ובאותה העת, ואין עצם קיומם של בדיקות מעבדה בידי העוסקים בתחום לתוצרתם דבר חדש ככלל.**

האם כלל החלטה של מתודה קלינית יש מאין והתרתם של רסני ההדברות והמחירים, על נזקיהן כפי שתוארו בפני כבוד ביהמ"ש זה לאורך זה שנה ובחצי ובמועד התרחשותם, מוצדקים בגין הוספתה של בדיקת מעבדה כזו או אחרת – או פירוטם ב"רחל ביתך הקטנה" של איזה מיקרובים בדיוק אסורים באיתור ובאיזה רמה - לרשימת בדיקות המעבדה שכבר גם כך חייב את המגדלים לקיים בתוצרתם?

13. **העובדה כי אותו "ואקום רגולטורי"** שביקשו המשיבים 1-2 לשכנע את כבוד ביהמ"ש זה כי התקיים לכאורה משך עשור תמים באין מפריע – **אינו אלא מצג שווא, עשן הנועד לסמא עיני כבוד ביהמ"ש זה ותו לאו, עולה ביתר שאת מדבריהן של המשיבות 9-10** במסגרתן בקשתן מיום 12/12/2019 למתן הוראות – במסגרתה ביקשו מכבוד ביהמ"ש כי יותיר להן לשוב לגדל, לייצר ולארוז בתנאי והסדרי האסדרה הישנה, תוך פירוט תגובות המשיב 1 לפניויותיהם קודם להגשת בקשתן זו לכבוד ביהמ"ש כאמור (וראו כלל ס' 20-30 לעמ' 5-7 לבקשת המשיבות 9-10 מיום 12/12/2019 כאמור, ובמיוחד ס' 25.2-27 שלהלן; דגשים לא במקור):

"25.2. שנית, המשיבות ביקשו ממשרד הבריאות כי יתיר להן לפעול לפי כללי האסדרה הישנה, שבמסגרתו פעלו וייצרו מוצרי קנביס רפואי במשך שנים עד לא מזמן תחת פיקוחו של משרד הבריאות. **יודגש כי משרד הבריאות לא נתבקש ליצור אסדרה חדשה יש מאין, ולא נתבקש לקבוע כללים חדשים שאינם ידועים לו, אלא לאפשר לפעול באופן שיאפשר ייצור של מוצרי קנביס רפואי לצורך מכירה ישירה למטופלים, בדיוק כפי שנעשה במשך שנים ועד ליום 31.8.2019.**

26. **מענה משרד הבריאות הוא מענה מיתמם. כל שעל משרד הבריאות לעשות הוא להתיר עיסוק בקנביס בהתאם לאסדרה הישנה, על כל כלליה**

והנחיותיה, כפי שהיתה נוהגת בחודשים האחרונים, וזאת לצורך עמידה בהוראות צו הביניים וההחלטה. רגולטור אחראי כמשרד הבריאות, מכיר היטב את התנאים בהם יבוצע הייצור, מיקומו, הבטחת האיכות ועוד נתונים אחרים שטען כי לכאורה אינם בפניו – הרי הוא עצמו פיקח עליהם במשך שנים עד לשינוי האסדרה.

27. המענה של משרד הבריאות מעלה חשש כי משרד הבריאות פועל בכוונת מכוון ולמצער באדישות, באופן שעלול למנוע מהמשיבות לקיים את צו הביניים וההחלטה, תוך שהוא מציג באופן שגוי לחלוטין את התנאים בהם ייצרו המשיבות בעבר מוצרי קנביס רפואי לפי האסדרה הישנה."

עצם עובדת קיומם לאורך עיקר תקופת האסדרה הישנה – ובמשך העשור שקדם להחלת החדשה - של ריבוי נהלים, הוראות והנחיות, שנאכפו ביד קשה ולו בתזכורות מעקב, מטעם המשיב 1, שנשלחו אל, והושתו על, העוסקים המורשים לאורך כל שרשרת הערך בצורתה באסדרה הישנה –

1. מאיינת כליל את טענת המשיבים 1-2 לקיומו של ואקום רגולטורי בהתנהלות ממשק זה לאורך כל תקופת האסדרה הישנה, וטרם החלת נהלי האסדרה החדשה.
2. מפריכה לחלוטין – ושמה לאל – את טיעוני המשיבים 1-2 כאילו נהלי האסדרה החדשה נדרשים, ומוצדקים, בגין העדרם לכאורה של נהלים כלשהם מהאסדרה הישנה כלל.

14. סקירתם את היסטורית הרגולציה בתחום הקנאביס הרפואי של המשיבים 1-2 כאמור (וראו ס' 32-67 לתגובתם המקדמית של המשיבים 1-2 מיום 27/05/2019), הוסמכה לכתובים, ובראשם ל"המלצות הועדה הבין משרדית לבחינת הנושא הסדרת השימוש בקנאביס למטרות רפואיות בישראל" מיום 07/10/2010 – אותו צרפו כנספח 2 לתגובתם זו, בלא נספחיו. יודגש כבר כעת: לשיטת המשיבים 1-2 עצמם (שם), על המלצות דו"ח זה נשענות כל החלטות הממשלה להסדרת ממשק גידול, ייצור ואספקת הטיפול בקנאביס רפואי - שהתקבלו בנושא זה מאז פרסום המלצות אלו ביום 07/10/2010, לרבות החלטת ממשלה 1587 שנהלי ותקנות יישומה שהינם מושא העתירה דנן. על המלצות דו"ח זה, לכאורה, נשענת גם הקמתן של הועדות השונות לגיבוש הצעות המחליטים השונות לממשלה, ובראשן ועדת ההיגוי – שפרוטוקולי דיוניה וזוהת חבריה מעולם לא נחשפו לציבור.

15. בין המסמכים שאליהם נחשפה העותרת לראשונה, נתגלה גם נספח 3 לאותו דו"ח "המלצות הועדה הבין משרדית לבחינת הנושא הסדרת השימוש בקנאביס למטרות רפואיות בישראל" מיום 07/10/2010 (וראו נספח ב' המצ"ב כאמור), שכאמור, צורף בידי

המשיבים 1-2 – בלא נספחיו אותם הפרידו ממנו טרם הגשתו - כנספח 2 לתגובתם מיום 27/05/2019.

16. כותרתו של אותו "נספח 3" לדו"ח זה – שהושמט ביחד עם יתר נספחי דו"ח הועדה הבין משרדית בידי המשיבים 1-2 מנספח 2 לתגובתם המקדמית מיום 27/05/2019, כאמור, הינה "היבטים חקלאיים וקרקעיים בהסדרת השימוש בקנאביס רפואי" (וראו נספח ב' המצ"ב כאמור), והוא מהווה לפי לשונו גופו את "המלצות" הדרגים המקצועיים – ומשכך מעמדו כמעמד חו"ד מומחה - מטעם המשיב 2 במסגרת אותה "ועדה הבין משרדית לבחינת הנושא הסדרת השימוש בקנאביס למטרות רפואיות בישראל". ועדה שבגין ולאור המלצותיה, כאמור, החל המסע להסדרת ממשק גידול, ייצור ואספקת הטיפול בקנאביס רפואי בישראל.

חו"ד זו של הדרגים המקצועיים במשיב 2 עוסקת במישרין באחד מנושאי הליבה שבעתירה דנן, כשפיסקה תמימה בלשונה מתייחסת אל "שימוש בחומרי הדברה", וכפי שעוד יודגם היותה המקור והבסיס לעמדת המשיב 2 בנושא זה משך כל תקופת חלותה של האסדרה הישנה.

כבר כעת, יודגש: עצם העלמתם במתכוון ובמזיד בידי המשיבים 1-2 של מסמכים אלו, שכפי שעוד יודגם - לא יכול להיות ספק בהיותם מהותיים לעתירה דנן וצריכים לסוגיותיה, מעיני כבוד ביהמ"ש זה, מהווה שיבוש הליכי משפט וגובלת ב"מרמה פנימית" של ממש, וממילא שהינה השחתת זמן שיפוטי יקר - כמו גם זילות כבוד ביהמ"ש זה ומטרת ההליך מיסודו.

17. הדברים מחמירים שבעתיים, כשמתברר תוכנה של חו"ד פנימית שהעלים המשיב 2 במזיד מעיני כבוד ביהמ"ש זה – הוא "נספח 3 שהושמט בידי המשיבים 1-2 מנספח 2 לתגובתם המקדמית מיום 27/05/2019 שכותרתו "היבטים חקלאיים וקרקעיים בהסדרת השימוש בקנאביס רפואי". המדובר במסמך בן שלושה עמודים הכתובים בצפיפות רבה, ובו המלצות מפורטות ומפורשות באשר לכל ההיבטים הרלוונטיים לגידול תוצרת חקלאית באשר היא, כגון דרישות ותנאים לחומר הריבוי, סוגי קרקע שיש להמנע מהם, מים מותרים בהשקיה, ועוד כיוצא באלו. בין ההיבטים אליהם מתייחס מסמך המלצות זה, באופן מתבקש יש לומר, הינו השימוש בחומרי הדברה בעת גידול קנאביס לשימוש לצרכים רפואיים (וראו נספח ב' המצ"ב כאמור; דגשים לא במקור):

"שימוש בחומרי הדברה מורשים לשימוש (תווית), יש לנהל רישום ותייעוד של פעולות ותייעוד של פעולות ההדברה המבוצעות בכל פעם וכלול את שם החומר, מינונים וכמויות ושם הפגע, מערך ההדברה יבוצע בהתאם לתנאי הרישוי."

18. הדברים אינם יכולים להשתמע לשני פנים. מן המסמך שהעלימו המשיבים 1-2 מעיני כבוד ביהמ"ש זה במסגרת נספח 2 לתגובתם המקדמית מיום 27/05/2019 - ואשר פורסם

כחלק מהמלצות הועדה הבין-משרדית עליה נסמכים המשיבים 1-2 בהסדרת תחום הקנאביס הרפואי בכל גלגוליה לרבות גלגולה דנן, עולה כי עמדת הגורמים המקצועיים מטעם המשיב 2 במסגרת הועדה הבין משרדית בסוגיית השימוש בחומרי הדברה, הינה כעמדת העותרת בעתירה דנן: על שימוש שכזה להיות "בחומרי הדברה מורשים לשימוש", בהתאם ל"תווית" השימוש שהצמיד היצרן על גביהם לאחר שאושרה לו הפצת התכשיר הספציפי בידי הרגולטור – ו"מעריך הדברה יבוצע בהתאם לרישוי".

עמדה זו של הגורמים המקצועיים במשיב 2 עומדת בסתירה ישירה לתקנה 1א לתקנות הגנת הצומח (קיום הוראות תווית אריזה) תשל"ז-1977 מיום 05/09/2018, המתירה למגדלי קנאביס רפואי לעשות שימוש בכל חומר הדברה שהוא – אף שאינו מותווה ולא עבר רישוי בידי המשיב 2 כמיועד לשימוש בגידול קנאביס.

מנגד: עמדה זו של הגורמים המקצועיים במשיב 2, עולה בקנה אחד עם עמדת העותרת ועם חוות הדעת בסוגיות דנן מטעמה.

(וראו נספח 16 לעתירת העותרת מיום 31/03/2019 ; נספח יב' להשלמת טיעוני העותרת מיום 13/06/2019).

19. ושוב, לו היה לנו ספק ב"פרשנות הדברים" – או ביקשנו לייחסם לשעתם בלבד, הרי שבא מסמך הנחיות מאת המשיב 2 למגדלים מחודש אוק' 2011 (וראו נספח ו' המצ"ב כאמור) - שהינו גלגולו השני של המסמך "היבטים חקלאיים בגידול קנאביס רפואי בישראל" המצוטט לעיל (והבא בנספח ב' המצ"ב כאמור), להאירנו – ולהציג בפנינו גרסה מובהרת ומחמירה עוד יותר לעמדת הגורמים המקצועיים במשיב 2 (דגשים לא במקור ; שגיאות במקור):

"במידה והגידול הוא במשטר אורגני, צריך לפעול בהתאם לחוקי ותקנות המקובלים בחקלאות האורגנית כולל רישויים ותיעוד כנדרש.

יישום חומרי הדברה יעשה במינימום הנדרש לצרכים של הגידול תוך מאמץ לניצול שיטות ואמצעים אחרים למלחמה במזיקים שלא מחייבים שימוש בכימיקאליים, במידה ויהיה שימוש כזה יש לפעול בהתאם להנחיות התווית והתיעוד של החברות המסחריות המשוקות את חומרי ההדברה."

20. ואם עדיין ספק בליבנו בשאלה מה היא "כוונת המשורר", אומר מר עומר זיידן - מחברם של שני מסמכים אלו - בעצמו מה היתה כוונתו בהמלצותיו המצוטטים לעיל (וראו ש' 17-23

בעמ' 159 לפרוטוקול דיון החקירות מיום 09/09/2019 בת.צ. 8394-11-16, המצ"ב כנספח יז' להלן; דגשים לא במקור):

ש. תגיד לי בבקשה, אתה בתור משרד החקלאות, מה היה כ"כ קשה לכתוב, במקום הפסקה הזאת, שמי שיקרא אותה יכול להביא את מה שאני מבין, לכתוב כל עוד אין תווית לגידולי הקנאביס, חל איסור מוחלט על שימוש בחומרי הדברה כימיים או אורגניים בקנאביס?

ת. לדעתי ברגע שמחויבים לעבוד לפי התווית זה,

ש. זה המשמעות לדעתך?

ת. זה המשמעות שכרגע פירשתי."

פרוטוקול דיון החקירות מיום 09/09/2019 בת.צ. 8394-11-16, רצ"ב כנספח יז' לבקשה זו ומהווה חלק בלתי נפרד הימנה.

נספח יז'

21. **מר עומר זיידן, מחברם של מסמכים אלו כאמור - ששימש בתפקידים שונים במשיב 2 במשך 47 שנה (וראו ש' 10-15 בעמ' 149 לפרוטוקול דיון החקירות מיום 09/09/2019 בת.צ. 8394-11-16, המצ"ב כנספח יז' כאמור), היה נציג המשיב 2 בועדה הבין משרדית, שאת דו"ח המלצותיה הציגו המשיבים 1-2 לכבוד ביהמ"ש זה במסגרת נספח 2 לתגובתם המקדמית מיום 27/05/2019 בלא נספחיו – לרבות נספח 3 שהוא המלצות מר זיידן וצוותו כנציג המשיב 2 בסוגיות שבתחום אחריותו במסגרת אותו הדו"ח (וכן ראו נספח יג' המצ"ב). המלצותיו של מר זיידן כמצוטטות לעיל, הן – לדבריו הוא – היו גם המלצותיו מטעם המשיב 2 ליישום החלטת ממשלה 1587 שנתקבלה ב-26/06/2016 והחלת מתווה האסדרה החדשה שנהליה הם נשואי העתירה דנן (וראו ש' 17-22 בעמ' 151 לפרוטוקול דיון החקירות מיום 09/09/2019 בת.צ. 8394-11-16, המצ"ב כנספח יז' כאמור; דגשים לא במקור):**

"אני חיברתי מסמכים, מסמכים הראיתי אותם בתוך התיק שהגשתי. והם התגלגלו והשתדרגו מידי פעם מ-2010 ל-2014, עד שפרשתי לגמלאות, והחומר הזה שהוא מופיע במסמכים האלה, הוא למעשה החלק החקלאי במוצר שיצא בסופו של תהליך על ידי משרד הבריאות שקרא לו החוזר של מנכ"ל משרד הבריאות להסדרת העניין של הקנאביס הרפואי. זאת אומרת החלק החקלאי שלי נמצא היום בתוך הליך האסדרה שיצא באוקטובר 2016."

22. אלא, שמר זיידן פרש לגמלאות משורותיו של המשיב 2 ביום 01/02/2016 (וראו ש' 10-15 בעמ' 149 לפרוטוקול דיון החקירות מיום 09/09/2019 בת.צ. 8394-11-16, המצ"ב כנספח יז' כאמור), פחות מחודש לאחר פרסומה להערות הציבור של טיוטת החלטת הממשלה 1587 שנהלי

יישומה הינם נשואי העתירה דנן – ושכבר לא יכול להיות ספק בליבנו שבנוגע לסוגיית השימוש בחומרי הדברה בגידולי קנאביס רפואי, הרי נהלים אלו עומדים בניגוד להמלצות הדרג המקצועי שליוו את גיבושם. ובעוד שבגרסתו הראשונה של נוהל 151 נשמרה עדיין נאמנות מסוימת להמלצותיו דלעיל, כבר במסגרתה - ובכל גרסה וגרסה לאחר מכן - "שוחרר החבל" עוד ועוד, עד להחלטה של תקנה 1א לתקנות הגנת הצומח אשר הופכת את המלצות מר זיידן לאל – ומתירה כל רסן. וכך מצטיירים הדברים על ציר הזמן שנמסר בידי פרקליטות המדינה במסגרת עמדתה בת.צ. 8394-11-16:

39. בנוסח הקודם של נוהל 151 מיולי 2016 נקבע כי: "משטר ההדברה בשלבי הגידול של קנאביס לשימוש רפואי, יהיה בהתאם למשטרי הדברה מקובלים בחקלאות האורגנית, הכולל: חומרים רכים או אויבים טבעיים (חרקים מועילים). בשלב ההפרחה יופסק באופן מוחלט גם השימוש בחומרי הדברה הנ"ל."

40. בנוסח מאוחר יותר מאפריל 2017, נקבע הן ביחס למזיקים והן ביחס לגורמי מחלות כי "בשלב הצימוח (וגטטיבי) ההדברה תהיה בהתאם למשטרי ההדברה המקובלים בצמחי תבלין (תבלינים)".

41. בהתאם לעדכון האחרון של הנוהל ולנוסחו העדכני מאוקטובר 2017, בכל הנוגע להדברה נקבע בסעיף 4.7א כי משטרי הדברה בשלבי הגידול של הקנאביס הרפואי יהיה בהתאם למשטרי הדברה מקובלים בצמחי תבלינים בשלב הצימוח (וגטטיבי) ומשלב ההפרחה – למשטרי הדברה מקובלים בחקלאות אורגנית, ולכל המאוחר 21 יום לפני תחילת הקציר יש להפסיק באופן המוחלט השימוש בחומרי הדברה. כן נקבע בסעיף העוקב כי כל עוד לא אושרה תווית לתכשיר הדברה ייעודי לקנביס, יותר השימוש על פי הנחיות מפורסמות של משרד החקלאות והיק"ר בעניין."

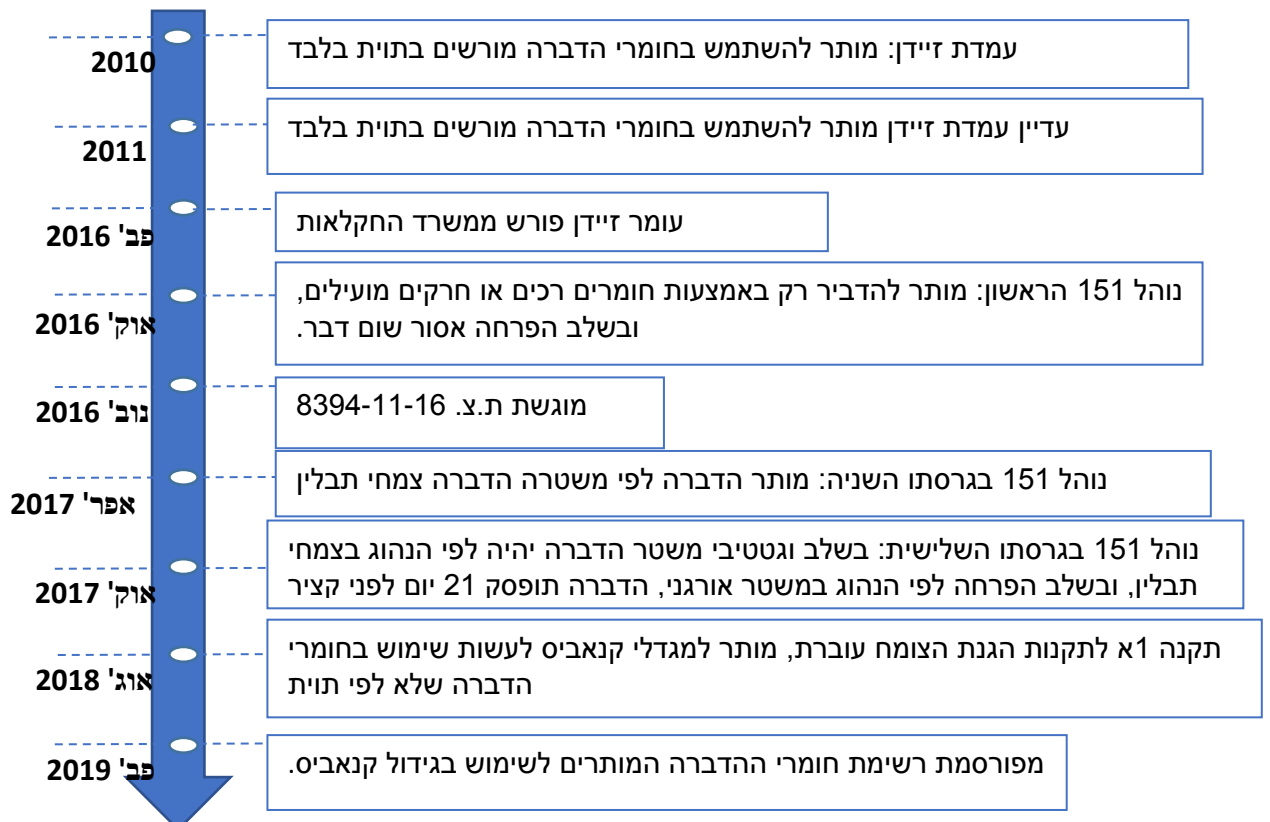
עמדת המשיב 2 במסגרת כפי שהוגשה לביהמ"ש במסגרת ת.צ. 8394-11-16, רצ"ב כנספח יח' לבקשה זו ומהווה חלק בלתי נפרד הימנה.

נספח יח'

23. **כבוד בית המשפט מתבקש להשית ליבו להתפתחות – ולהעדר כל עילה או צידוק שבמדע, במומחיות או בדין - בהליך "שחרור הרסן" המתדרדר:**

- **באוקטובר 2016, המליץ עדיין נוהל 151 של המשיב 1 בשיתוף המשיב 2, על שימוש ב"חומרים רכים או אויבים טבעיים (חרקים מועילים)**. – והורה מפורשות כי "בשלב ההפרחה יופסק באופן מוחלט גם השימוש בחומרי הדברה הנ"ל".

- **באפריל 2017**, חצי שנה בלבד לאחר מכן, כבר המליץ נוהל 151 של המשיב 1 בשיתוף המשיב 2, על **"בשלב הצימוח (וגטטיבי) ההדברה תהיה בהתאם למשטרי ההדברה המקובלים בצמחי תבלין (תבלינים)"**.
- **באוקטובר 2017**, חצי שנה נוספת לאחר השינוי הקודם, כבר המליץ נוהל 151 של המשיב 1 בשיתוף המשיב 2, על **"כי משטרי הדברה בשלבי הגידול של הקנאביס הרפואי יהיה בהתאם למשטרי הדברה מקובלים בצמחי תבלינים בשלב הצימוח (וגטטיבי) ומשלב הפרחה – למשטרי הדברה מקובלים בחקלאות אורגנית, ולכל המאוחר 21 יום לפני תחילת הקציר יש להפסיק באופן המוחלט השימוש בחומרי הדברה."**
- **ביום 05/09/2018 תוקנה תקנה 1א לתקנות הגנת הצומח** (קיום הוראות תווית אריזה) תשל"ז-1977, **המתירה למגדלים קנאביס רפואי ברישיון המנהל לעשות שימוש בחומרי הדברה לשם גידולי קנאביס למטרות רפואיות – אף אם התכשיר אינו מותווה לשימוש בגידולי קנאביס בידי המשיב 2 עצמו או היצרן.**
- **ביום 18/02/2019 מתפרסם המסמך "הדברת פגעים בגידול קנאביס רפואי" ובו רשימת חומרי הדברה מותרים בשימוש בגידולי קנאביס למטרות רפואיות. בנוגע לתכשירים ברשימה זו כתב, בין היתר, ד"ר טוביה יעקובי במסגרת חוות דעתו (וראו נספח 16 לעתידת העותרת מיום 31/03/2019 ; דגשים לא במקור) "שגויירו לצרכי הקנאביס אף שמצוין ליד מרביתם: "אין מידע על שאריות החומר, מאחר ולאותו החומר לא הוגדרה רמת שאריות מרבית מותרת בתקנות הגנה על בריאות הציבור (מזון) (שאריות חומרי הדברה), התשכ"א-1991."**

24. זה המקום לציין, שבין חומרי הדברה המותרים מפורשות בידי המשיב 2 (וראו נספח ט' המצ"ב כאמור) לשימוש בגידול קנאביס למטרות רפואיות, "נכון להיום כוללות לפחות שבעה חומרי הדברה כימיים" כדברי ב"כ המשיבות 3 ו-12-9 בלשונו (וראו עמ' 24 ש' 28 לפרוטוקול דיון החקירות מיום 09/09/2019 בת.צ. 8394-11-16, המצ"ב כנספח יז' כאמור). זאת, לצד העובדה כי בין חומרי הדברה המותרים בשימוש בידי המשיב 2 (וראו נספח ט' המצ"ב כאמור) לשימוש בגידול קנאביס למטרות רפואיות, כלולים גם חומרים האסורים מפורשות – הן ע"י הסוכנות האמריקנית לאיכות הסביבה (EPA) והן על גבי הוראות היצרן – בחשיפה נשימתית כלל, והעוסקים בפיזורם נזקקים לציוד מגן על מנת לעשות כן, כגון "אזדירכטין" (וראו נספח יט' המצ"ב להלן ; נספח 16 לעתירת העותרת מיום 31/03/2019).

הכל, מבלי שנבדקה הרמה המותרת לשאיפה ישירה – בטמפרטורת בעירה – של חומרים אלו, ולדברי המשיב 2 – בעתירה דנן (וראו ס' 170 לתגובת המשיבים 1-2 מיום 27/05/2019) כמו במסגרת ת.צ. 8384-11-16, הינה – "יובהר כי הרחבה של תווית היא תהליך מקצועי מדוקדק אשר מבוסס על בדיקות וניסויים [...] צפוי לארוך כשנתיים – שלוש, כנהוג בהוספת גידולים לתווית התכשיר" (וראו ס' 48 לעמדת המשיב 2 בת.צ. 8349-11-16, המצ"ב כנספח יח' כאמור).

הוראות תווית מאושרות עבור החומר "אזדירכטין" מאת ה-EPA והוראות היצרן לשימוש בו, רצ"ב כנספח יט' לבקשה זו ומהווה חלק בלתי נפרד הימנה.

נספח יט'

25. כשנשאל מר זיידן לדעתו המקצועית על השינוים המפורטים לעיל - שהתרחשו כולם לאחר פרישתו ולאחר שש שנים בהם עמדתו נשמרה בעקביות, השיב (וראו עמ' 14-19 ש' 162 לפרוטוקול דיון החקירות מיום 09/09/2019 בת.צ. 8394-11-16, המצ"ב כנספח יז' כאמור ; דגשים לא במקור):

"אני חושב שיש פה הבנה לא ברורה, זה גם כן מחזיר אותנו אחורה לתווית. כי אם אני אומר שאני רוצה להתאים את הקנאביס לבזיל, אני צריך לקחת את הבזיל שיש לו תווית לפגע מסוים, לחרק מסוים, איזה חומר, אז אני הולך, בודק את זה מול הקנאביס, בודק קודם כל זה אם זה פוגע בפגע, אם זה עושה לא מזיק, ואז מרחיב את התווית"

לאור תמימות דעים זו בין הגורם המקצועי הרלוונטי במשיב 2 לאורך עיקר משך האסדרה הישנה – ואשר על המלצותיו לכאורה אמורים להסתמך נהלי המשיב 2 במסגרת האסדרה החדשה - ובין חו"ד ד"ר טוביה יעקובי, בעצמו גמלאי המשיב 2, שהוגשה מטעם העותרת, התומכים שניהם בעמדת העותרת ;

ומשדעתו של מר זיידן – שגיבש את המלצות והנחיות האסדרה החדשה בתחומי האחריות של המשיב 2 – דה-פקטו נדחתה בידי המשיב 2 ;

אדרבה לאור ריבוי העדויות שהניחה העותרת בפני כבוד ביהמ"ש זה לגל תופעות לוואי זרות לבני קהילתה מעם החלת הפצת מוצרי האסדרה החדשה:

מה הוא ההסבר והצידוק – במדע ובדין - להחלתה של תקנה 1א לתקנות הגנת הצומח (קיום הוראות תווית אריזה) תשל"ז-1977 מיום 05/09/2018, ועל יסוד איזו חוות דעת מקצועית – חלף ובניגוד להמלצות מר זיידן - הותרו לשימוש כלל החומרים המפורטים במסמך מיום 18/02/2019 במסגרת גידול קנאביס שנועד למטרות רפואיות?

(וראו נספח 16 לעתירת העותרת מיום 31/03/2019 ; נספח יב' להשלמת טיעוני העותרת מיום 13/06/2019 ; נספח ו' לתגובת העותרת מיום 16/12/2019 ; נספח מ' לתגובת העותרת מיום 12/01/2020 ; נספח א' לתגובת העותרת מיום 18/02/2020 ; בקשת העותרת להגשת ראיית הזמה מיום 02/03/2020 ; ס' 4.1. לנספח ה' לתגובת העותרת מיום 29/09/2020.)

26. החששות הכבדים, כי המניע לשינויים ה"מיידים" והתכופים – ולחוסר סבלנותם של המשיבים 1-2 להתמתין לתוצאות בדיקות הבטיחות שלהם עצמם, מושפע מאינטרסים שאינם מן העניין – בלשון המעטה, גוברים כאשר משלימים את פירוט השתלשלות העניינים על ציר הזמן – כפי שהוצגה בידי המשיב 2 במסגרת עמדתו בת.צ. 8349-11-16 – במועדה של התרחשות אחת נוספת: היא עצם הגשתה של ת.צ. 8349-11-16 – כנקוב במספר התיק שניתן לו, מועד שהינו בתווד בין גרסתו הראשונה של נוהל 151 – שעודנה ממליצה על שימוש ב"חומרים רכים או אויבים טבעיים (חרקים מועילים)". – ובין גרסתו השניה של נוהל 151 המתירה כבר שימוש בחומרי הדברה ומצמידה את משטר ההדברה לזה של צמחי תבלין. חשיבות מועד הגשתה של ת.צ. 8349-11-16, יאמר, נעוצה בעובדה שבמסגרת תשובתן ביקשו המשיבות בתביעה זו להשען על הנחיות המשיבים 1-2 כמפורטות לעיל בנושא הדברת גידולי קנאביס למטרות רפואיות לשם טיעונין מכאן (כפי שעולה מפהס"ד בת.צ. 8349-11-16 המצ"ב כנספח טז' כאמור) – ובכוונתם של המשיבים 1-2 כבר אז להחיל את מתווה האסדרה החדשה בכל ההקדם האפשרי מכאן.

27. זה המקום לציין, כי אין עניינה של העותרת בסוגיה הנידונה בת.צ. 8349-11-16, והיא לא לקחה כל חלק בה. אין עניינה של העותרת, בכל הנוגע לסוגיית השימוש בחומרי הדברה במסגרת

העתירה דנן, בשאלת ביצוע הנחיות המשיב 2 בידי החייבים בו, ולא כלפיהם הוגשה העתירה דנן מלכתחילה כזכור. אלא, שעניינה של העותרת בשאלה במה, וביתר שאת - מדוע ועל בסיס מה, נבדלו הנחיות המשיב 2 לעוסקים המסחריים במסגרת האסדרה החדשה ביחס לאלו שנהגו בזו הישנה – בין היתר בסוגיית השימוש בחומרי הדברה לגידול תוצרת לצרכים רפואיים שנועדה לאוכלוסייה שבחלקה מוחלשת חיסונית.

וליתר דיוק שואלת העותרת: מה ההסבר המדעי והצידוק ההגיוני לשינוי עמדת המשיב 2 - מזו שהחזיק בה משך למעלה מחצי עשור - לעמדה הפוכה ומנוגדת לחלוטין, עת שהוא עצמו מודה כי תוצאות מחקרי הבטיחות של הנחיותיו - אותם כבר החיל בפועל, במסגרת האסדרה החדשה - יתבררו רק בעוד שנים ספורות?

וכיצד, במצב העניינים המתואר, אמורים - לא כל שכן יכולים - העותרת ובני קהילתה לחוש שטובתם ושלומם לנגד עיני המשיבים 1-2, או ליטול "בבטחון" את הטיפול הרפואי שנרשם להם בידי רופאם המטפל? או שמא נגזר עליהם להיות "קבוצת הניסוי" האנושית למחקר חקלאי, מבלי שאף תשקל העמדת העניין לפני ועדת הלסינקי לקבלת עמדתה?

28. החששות לשיקולים שאינם מן העניין בגיבוש כל אחד ממתווי האסדרה בתחום הקנאביס הרפואי בעשור האחרון - ובכלל זאת מתווה החלטות ממשלה 1587 ועל יסוד (לכאורה) המלצות הועדה הבין משרדית מיום 07/10/2010, מקבלים משנה תוקף כאשר מתבררים "השיקולים" ש"נשקלו" וה"מומחים הרלוונטיים" שלקחו חלק בוועדת ההיגוי, שחלק מפרוטוקוליה - אשר עד לעת זו לא פורסמו ברבים כאמור - הגיעו לידי העותרת, כשזהות המופיעים בפני הועדה הושמטה מהם בידי מחברי הפרוטוקולים (וראו נספחים ה', ח', י-יב' המצ"ב כאמור). ועדת ההיגוי הוקמה בעקבות המלצות הועדה הבין משרדית, ותפקידה היה לגבש מודל ליישום המלצותיה - עליהן מבוסס אף מתווה האסדרה הנוכחי להודאת המשיבים 1-2 בס' 52-54 לתגובתה המקדמית על נספח 2 לה - ולהגישו להחלטת הממשלה, ועשתה כן לאורך כל גלגולי החלטות הממשלה בנושא - עד וכולל החלטת ממשלה 1587 שנהלי יישומה הינם מושא העתירה דנן.

29. ראשית ולפני שאף ניגע בתוכנם של פרוטוקולים אלו, מן הראוי להדגיש עובדה אחת זועקת: לפי רשימת חברי ועדת ההיגוי - המופיעה בראש פרוטוקול ישיבתה הראשונה 26/09/2011 הכולל הן את נוכחיה והן את נעדריה (וראו נספח ה' המצ"ב כאמור), למעט יו"ר הועדה - סמנכ"ל המשיב 1 דאז ד"ר בועז לב שהינו מומחה ברפואה דחופה ולא שימש בתפקיד קליני מזה שני עשורים לפחות, וכן ד"ר יהודה ברוך - שהינו פסיכיאטר ששימש כמנהל לפקודת הסמים המסוכנים בראשית האסדרה הישנה במקביל לתפקידו כמנהל בית החולים "אברבנאל" (ומכאן שמידת עיסוקו הקליני בכללו מוגבלת היתה אף היא), חברי ועדת ההיגוי לא מנו כלל ולו קלינאי אחד שעסק דרך קבע בטיפול בקנאביס רפואי.

זאת, לצד לא פחות מ-7 גורמים שונים מטעם רשויות אכיפת החוק - ובעיקרם בעלי תפקידים במשטרת ישראל ויועצים משפטיים, ושלושה גורמים שונים מהרשות למלחמה בסמים. לרשימה הבאה בראש נספח ה' המצ"ב כאמור, הצטרף בשנת 2013 ד"ר מיכאל דור - רופא

משפחה אף הוא דאז נטול ניסיון קליני בטיפול בקנאביס אשר שימש בתפקידים שונים במשיב 1 – כיועץ ראשי ליחידת הקנאביס הרפואי במשיב 1. מרשימת המשתתפים המופיעה בראש הפרוטוקולים שכן הצליחה העותרת לאתר, עולה כי כי חלק מחברי הועדה נותרו קבועים לאורך השנים (כגון נציגי המשיבים 1-2 כולם), וחלקם התחלף לאורך השנים, אולם "מרקמם המקצועי" נותר זהה: בשום פרוטוקול מאלו שבידי העותרת (ומצ"ב) לא מופיע כי צורף קלינאי המטפל דרך קבע בקנאביס רפואי או בעל ניסיון ממשי בטיפול קליני בקנאביס רפואי לרשימת חברי ועדת ההיגוי, ובכלל הפרוטוקולים שבידי העותרת עיקר חברי ועדת ההיגוי הינם גורמי אכיפת חוק, טוקסיקולוגיה וטיפול בהתמכרויות.

30. הדברים מקבלים ביטוי מחריד, בעמדותיהם של חברי ועדת ההיגוי – שאינם מומחים רלוונטיים כדוגמת אלו שאת חוות דעתם הציגה העותרת בפני כבוד ביהמ"ש זה – בסוגיות הרוח גורל למטופלים בקנאביס רפואי. שכן, מתוכן חלק מן הפרוטוקולים שהגיעו לידי העותרת באשר לחלק משיבות ועדת ההיגוי (וראו נספחים ה', ח', י'-יב' המצ"ב כאמור), המלמד על עמדותיה בסוגיות השונות הנוגעות להסדרת ממשק גידול, ייצור ואספקת הקנאביס הרפואי – ובכלל זאת סוגיית המוצרים אשר יותרו לטיפול במסגרת האסדרה החדשה, נעדר לחלוטין המונח – אף לא נרמז הרעיון – "שמירת הרצף הטיפולי", ואת מקומו מחליפים חששות שרחוקים – שוב בלשון המעטה – מלהיות "עניין שברפואה" (וראו נספח יב' המצ"ב כאמור ; דגשים לא במקור):

"דוד גבאי: אם תצורת העישון תהיה רק בסגריות וכל הנ"ל יגולגל על ידינו במפעל הייצור – תתווסף עלות גבוהה של מכונת הייצור לסיגריות מגולגלות לכמויות גדולות, אם תשמר אופציית התפרחות הדבר יסייע להפחתת העלויות.

דר' יהודה ברוך: במסגרת ישיבת ועדת ההתוויות, התקיים דיון בנושא צורות מתן, השתכנענו שאי אפשר ללא אופציית המתן בשאיפה, ובמצבים מסוימים יש יתרון לופורייזר.

דר' שלמה אלמוג: אני עומד על כך שמהשלב הראשון יחולקו רק תפרחות מגולגלות (סיגריות) ולא תפרחות לא מגולגלות.

סנ"ר דר' אודי וולף: יכולת אכיפה תהיה טובה יותר באם נחליט על מוצר אחד – סיגריה, שכן מדובר בחומר צמחי."

31. אמירות אלו נאמרו בידי חברי ועדת ההיגוי כחלק מדיוניהם ביישום מתווה האסדרה בהתאם להחלטת ממשלה 1050 – הידועה כ"מתווה שרא"ל" שנפסל בעקבות אמירותיו של כבוד ביהמ"ש זה במסגרת בג"צ 854/14 ביום 27/05/2015. אמנם, כבר הדגימה העותרת כי הלכה למעשה – ולמעט החלטה של שרא"ל כחוליה מתכללת על כל המשק – האסדרה החדשה זהה בכל מובניה הקליניים והרגולטוריים לזו שנדחתה בידי כבוד ביהמ"ש זה במסגרת בג"צ 854/14 (וראו נספח 64 לעתידת העותרת מיום 31/03/2019). אולם, הפרטים הנלמדים לעיל ולהלן - שאין העין יכולה להתעלם מהדימיון בינם ובין המציאות זהיום, לצד לוח הזמנים - שאין איש

חושב שגיבשו המשיבים 1-2 "מתודה קלינית" שלמה, יש מאין, בתוך חצי שנה שחלפה מפסילת מתווה שרא"ל ועד להפצת טיוטת המתווה החדש, מוכיחים כעת את צדקתה.

32. כך, למשל, עולה מפרוטוקולים אלו כי גיבושה של החלוקה לקטגוריות שרירותיות נעשה כבר בידי ועדת ההיגוי ובמסגרת ההכנות להתקשרות עם שרא"ל, ותוך ידיעה ברורה כי אין בידי ועדת ההיגוי כל מידע מדעי או בסיס קליני לקיום חלוקה זו. חרף ידיעה זו באשר להעדרם של כל פרמטרים מדידים וקווי אפיון אחידים בין הזנים השונים, לא עלה בדיון הועדה המצוטט להלן ושנערך כבר ביום 20/03/2014 כאמור – עת ישנם כבר עשרות אלפים רבים המטופלים בקנאביס רפואי זה שנים ארוכות – כל תהיה או שיקול בדבר שמירת הרצף הטיפולי שלהם (שם, דגשים לא במקור):

"מוצרי הקנאביס שיוורשו לשיווק:

מגר' יובל לנדשפט: לאור דעות נוספות ובכלל זה דעת מגדלי קנביס, נבחנה שוב טבלת המוצרים והריכוזים שתאושר לשיווק, נערכו ישיבות והתייעצויות נוספות והגענו לטבלת מוצרים מעודכנת.

הוצגה טבלת המוצרים והריכוזים המעודכנת. (מצ"ב)

דר' שלמה אלמוג: האם יש בדיקה שיוזעת לסווג את זני הקנאביס לזן sativa/Indica? האם יש פרמטרים מדידים?

עומר זיידן: כרגע אין בדיקה כזו. ניתן להבדיל את זנו של הצמח ע"פ מראיו החיצוני, ע"פ סימנים גנטיים. למרות שהיום רוב הזנים המגודלים בחוות הינם יצירי הכלאות סטיבה+אינדיקה.

דר' בעז לב: יש לשנות את המינוח המבדיל: ל"יום" ול"לילה", הטבלה תאפיין גם תפרחות וגם מיצוי (שמן).

דר' שלמה אלמוג: האם יש זהות בין כל הזנים של כל המגדלים? אני חושב שלא.

עומר זיידן: כיום לא. לכל מגדל את ה"זנים" שלו, אין לדעת אם מדובר באותם הזנים בדיוק או בדומים או בשונים לחלוטין. כיום אין מאגר גנטי.

[.....]

הוחלט: לאשר את מוצרי הקנביס שיתרו לשיווק על פי המוצג. ככל שבעתיד יתעורר צורך למוצר/ים נוספים – הדבר ישקל."

ואם טרם עלו לנגד עינינו נוהל 154 - על "קטגוריות המוצרים" ו"טבלת ההמרה" נטולות כל יסוד מדעי שנכפו במסגרתו, באה החלוקה הקטגורית הבאה בפרוטוקול ועדת ההיגוי מיום 13/06/2013 לוודא שנבין כי לפנינו האבטיפוס וההחלטה הראשונית שעליה אלו נבנו והתבססו (וראו נספח ג' המצ"ב כאמור ; דגשים לא במקור):

"דיון באישור מוצר נוסף למוצרים שיוורשו לשווק ("קנאביס CBD פורטה")"

הוחלט להוסיף את המוצר "קנאביס CBD פורטה" לטבלת המוצרים שיוורשו לשווק ובכך רשימת הריכוזים תקיף את סה"כ האפשרויות: "קנאביס", "קנאביס פורטה", "קנאביס מועשר CBD", "קנאביס CBD פורטה"."

33. על בסיס מה קבע סמנכ"ל המשיב 1 דאז ד"ר בעז לב ש"יש לשנות את המינוח המבדיל: "ליום" ול"לילה" – ועל פי מינוח זה לסווג זנים שונים כאינדיקה או סאטיבה, בו בזמן שמבהיר לו מר עומר זיידן – הגורם החקלאי ובעל הידע הבוטאני בועדה מטעם המשיב 2 – כי "אין בדיקה כזו" שתאפשר לסווג זן לאחת מקטגוריות אלו, אדרבה מבהיר לו כי "רוב הזנים המגודלים בחוות הינם יצירי הכלאות סטיבה+אינדיקה."? בין היתר, סיווג וחלוקה קטגורית זו בדיוק, ש"אין בדיקה" שמאפשרת אותה לדברי המשיב 2 – ושאלף לדידו עצם הנחת היסוד עליה מושתת כאילו כל זן הוא רק סאטיבה או רק אינדיקה הינה שגויה מיסודה, היא בדיוק החלוקה שביצע המשיב 1 במסגרת האסדרה החדשה והיא זו המצויה בנוהל 154 מושא העתירה דנן (וראו עמ' 59-57 וכן 63 ואילך לנספח 10 לעתירת העותרת מיום 31/03/2019).

וישית ליבו כבוד ביהמ"ש זה: שכמו בסוגיית השימוש בחומרי הדברה – כך גם בסוגיית סיווג זני הקנאביס הרבים למספר מצומצם של קטגוריות שרירותיות, עמדת הגורמים המקצועיים מטעם המשיב 2 במסגרת ועדת ההיגוי מאשרות, תומכות ועולות בקנה אחד עם עמדות העותרת ומומחיה – לפיהן אין לסיווג הקטגורי והשרירתי שביצע המשיב 1 במסגרת נוהל 154 למוצרי הקנאביס הרפואי במסגרת האסדרה החדשה כל יסוד ובסיס מדעי שהוא.

34. הדברים מקבלים את ביטויים הקצר, קולע ומצמרר, במכתב שנשלח ביום 21/02/2013 "לכל המגדלים" בידי סמנכ"ל המשיב 1 דאז ויו"ר ועדת ההיגוי ד"ר בועז לב (וראו נספח ט' המצ"ב כאמור):

"הנדון: החלטות מדיון ועדת ההיגוי הבין משרדית לנושא קנאביס רפואי

ועדת ההיגוי הבין משרדית לנושא קנאביס רפואי התכנסה בתאריך 14.02.2013.

להלן החלטות ועדת ההיגוי הבין משרדית לנושא קנאביס רפואי:

1. ההחלטה היא שלא לאשר זנים, אלא להגדיר ריכוזי

חומרים פעילים – ליצור קטלוג מצומצם של ריכוזים וללמוד על

השפעתם. לאחר הלימוד והמעקב יבחן וידון הנושא ויוחלט על

החבת המגוון (ככל ואם יהיה צורך לכך). "

35. ודוק: הדברים נאמרו כשש שנים ויותר טרם החלת מתווה האסדרה החדשה, כאשר במשך כל אותם חמש שנים לא רק שנשמר הרצף הטיפולי שנקם מעם תחילת האסדרה הישנה – אלא שהמשיב הוסיף ואישר בכל שנה אלפים רבים של רישיונות חדשים לטיפול שהצטרפו לאסדרה הישנה וביססו רצף טיפולי במסגרתה. הלכה למעשה, מדבריו דלעיל, עולה כי לאורך כל הדרך, ובעודו מאפשר למטופלים בקנאביס את הליך ההסתגלות לטיפול והתאמת הרצף הטיפולי, התכוון להפר רצף טיפולי זה עליו אפשר להם להסתמך ברגע שיחיל את מתווה האסדרה החדשה – בודעו ידיעה מוחלטת כי אין בתוכניתו כל מנגנונים לשימורו: להיפך, בידו היתה חו"ד הגורמים המקצועיים המפורשת, ממנה עולה מפורשות כי עצם החלטה של החלוקה לקטגוריות שרירותיות ו"לא לאשר זנים אלא להגדיר ריכוזי חומרים פעילים" תביא להכדחתו – משאינו ניתן לסיווג מדעי לפיה.

36. ואם בכל זאת נזקקנו לראיה, שתוכנית זו ממש – והחלטה זו ממש – הם שיושמו במסגרת נהלי יישום החלטת ממשלה 1587, הרי שלפנינו נוהל סימול מוצרים שפרסם המשיב 1 ביום 22/10/2021. שכן, בעוד שעל פניו נדמה כאילו מכיר המשיב 1 ב"שגיאתו" ומורה במסגרת נוהל זה למגדלי וירצני הטיפול לבדוק ולסמן על גבי אריזתו ריבוי חומרים פעילים באופן מדויק, הרי שעדיין כעת מתעקש המשיב 1 – גם במסגרת נוהל סימון "מתוקן" זה שלא לחייב סימון הזן על גבי האריזה, להיפך: עדיין, ולמרות הכל, מתעקש המשיב 1 להורות לספק הטיפול על סיווג תוצרתם לפי אותה שיטת קטגוריות מומצאת וחסרת יסוד מדעי.

נוהל סימול מוצרים שפרסם המשיב 1 ביום 22/10/2021, רצ"ב כנספח כ' לבקשה זו ומהווה חלק בלתי נפרד הימנה.

נספח כ'

37. כוונתו המפורשת והמודעת של המשיב 1 להפסיק את הרצף הטיפולי במוצרים שנהגו במסגרת האסדרה הישנה עם החלטה של זו החדשה – יהיה המתווה אשר יהיה, שכוונתו זו עוברת כחוט השני בכולם, מתבטאת ביתר שאת ב"איום" המתמיד שריחף מעל ראשם של הנזקקים לטיפול במוצרי עוגיות ומוצרי קפסולות. שכן המשיב 1 הורה על הפסקת ייצורם של אלו כל עת שהיה נדמה לו כי עומד להכנס מתווה אסדרה חדשה כלשהי לתוקפו (וראו נספחים ח'–י' המצ"ב כאמור), וזאת לאחר שכבר עם ביטולם לראשונה ביום 14/02/2013 (וראו נספח י' המצ"ב כאמור) הופיעו בפני ועדת ההיגוי קלינאים והורי קטינים אשר העמידו על הצורך הממשי במוצרים אלו למטופליהם - ואף פרופ' משולם תמך בהמשך ייצורם ואספקתם.

38. השיח שלהלן, שהתקיים במסגרת ישיבת ועדת ההיגוי לנושא הקנאביס מיום 13/06/2013 (וראו נספח י' המצ"ב כאמור), ממחיש באופן המעלה חנק בגרונום של בני קהילת העותרת, את המתח המתמיד בין צרכיהם הרפואיים כפי שמתבטאים בידי גורמי המקצוע – ובין הכללתם של שיקולים שאינם מן העניין בידי המשיב 1 בבואו להסדיר אספקת צרכיהם הרפואיים אלו:

2. ביטול האיסור שחל על ייצור עוגיות וקפסולות המכילות קנביס רפואי

הוצגה חוות דעתה של ד"ר XXXXXXX, המסבירה את חשיבות האפשרות של נטילתו של קנביס רפואי בצורה פומית, באמצעות עוגיות.

ד"ר XXXXX: הנני רופא גריאטרי המומחה לגרנטולוגיה ומכהן כמנהל רפואי של בית אבות "XXXXXX". תחת טיפולי נמצא מספר רב של מטופלים שהינם קשישים, כאשר בהם הטיפול בקנביס רפואי אפשרי אך ורק באמצעות עוגיות ו/או קפסולות. מכח גילם של מטופלי כולם בעלי רמת ראייה ירודה מאוד, בעיות פרקים ורעד בידים, כאשר מגבלות אלה לא מאפשרות להם לטפוף את השמן על העוגיות ו/או למדוד את התרופה בכל צורה אחרת בכוחות עצמם. בהקשר זה ברצוני להדגיש את היתרון שבקפסולות כאשר מינון מדוד (0.2 גר' / 0.6 גר' / 0.8 גר') ואופן נטילתן הינו קל עבור מטופלי. אין גם להתעלם מהעובדה שמטופלים רבים לא מעשנים ועל כן לא יכולים לקבל את התרופה באמצעות תפרחות. לדעתי בקרב המטופלים המבוגרים אין תחליף לקפסולות.

פרופ' משולם: יש לשים לב, כי חלק מהקשישים המטופלים בקנביס מצויים בבתייהם, כאשר אופן אריזת התרופה בצורת קפסולה או עוגיה, מביא לאי פיזור התפרחות בבית. יחד עם זאת ברצוני לדעת עד כמה ביכולתכם למנוע אופן גישתו של הילד לעוגיות? נציגי המשטרה העירו, כי בישיבת ועדת היגוי קודמת (14.2.13) הוחלט על הפסקת ייצורם ושיווקם וזאת ע"פ חוד שניתנה ע"י דר' אלמוג ומר אלי מרום מתאריך 30.05.13, עמדה זו נוגדת החלטה קודמת של הועדה.

XXXXXXX: אנו נותנים דגש מיוחד להבדל שבין העוגיות, כך שלא יהיו דומות לשום עוגיה אחרת וניתן יהיה לזהותן ללא בעיה כ"עוגיות קנאביס".

XXXXXX: אני הורה לילד חולה אשר נוטל קנאביס רפואי בצורת עוגיות. לאחר פרסום הודעה ביחס להפסקת ייצור עוגיות, ניסיתי לתת לבני את התרופה באמצעות טפטוף על עוגיה רגילה – הדבר לא צלח: טפטפתי את השמן במרכז של העוגיה כאשר בני לאחר שאכל את העוגיה מסביב סרב לסיימה. בני רגיל לעוגות או עוגיות של "XXXXXX" ועל כן אוכל אותן ובכך מקבל את התרופה לה הוא זקוק נואשות.

XXXXXX: נכון להיום ברב המטופלים שלנו כ-800 איש מקבלים עוגיות, מתוכם כ-80 ילדים ו-700 מטופלים מקרב האוכלוסייה החרדית שכן לא יכולים לעשן בשבת.

XXXXXX: ברצוני לציין כי פירוק העוגיה בגוף הוא איטי ועל כן השפעת התרופה ארוכת טווח. בקרב הילדים העוגיה הינה חסרת תחליף שכן כל הילדים מסרבים לטפטוף מתחת ללשון. יש להדגיש כי אין למנוע מהילדים את הטיפול בעוגיות שהרי הוא משפר את מצבם הכללי, אשר הינו רע מאוד לנוכח המחלה, הם עולים במשקל ומצב רוחם משתפר.

[.....]

הוחלט: בשלב זה, האישור לייצור עוגיות מקנביס רפואי יוארך לחודש נוסף, דהיינו עד ה-1.8.2013. תהליך ייצור הקפסולות דורש הסדרה. לאחר אישור תהליכי הייצור, אין מניעה להוסיף את הקפסולות למגוון המוצרים המאושרים."

39. כפי שיכול לראות כבוד ביהמ"ש זה (וראו עמ' 59-57 לנספח 10 בעתירת העותרת מיום 31/03/2019), ועל אף "אישורם של תהליכי הייצור" – שלא לומר עדויות הרופאים המטפלים והורי המטופלים עצמם כפי שבאים בפרוטוקול ועדת ההיגוי מיום 13/06/2019 המצוטט דלעיל (וראו נספח י' המצ"ב כאמור), במסגרת האסדרה החדשה אסורים מוצרי קפסולות בייצור כלל – ואילו השימוש בעוגיות הותר רק בעבור קטינים.

עיני כבוד ביהמ"ש רואות כי לאורך כל הדרך תכנן במתכוון המשיב 1 להפסיק את הרצף הטיפולי, תוך שכל השנים בהם רקם תוכניתו - הוא בעצמו ביסס וקיבע רצף טיפולי במסגרת האסדרה הישנה ואפשר הסתמכות עליו משך למעלה מעשור תמים. הכל, כשנימוקי לא רק שאינם ברפואה, אלא שאדרבה: עומדים הם מנגד לעמדות הקלינאיים והעדים השונים שהופיעו בפניו, ותוך שהצוות המחליט מטעמו אינו מכיל אף לא קלינאי אחד שהינו בעל ניסיון קליני בטיפול בקנאביס רפואי. לא זו אף זו, שתוך שמטעה את כבוד ביהמ"ש בטוענו כי "וכל המוצרים שהיו, גם בטבלת הזנים שצורפה .... אומרים בעצם הטבלאות לא הוצאו זנים".

לאורך כל הדרך תכנן במתכוון המשיב 1 להפסיק את הרצף הטיפולי, באופן ש"לא לאשר זנים" אלא "קטלוג מצומצם של ריכוזים" – תוך שמשתמש באוכלוסיית העותרת ללא הסכמתם, ובחוסר סמכות, חוסר סבירות וחוסר זהירות קיצוניים, כדי "וללמוד על השפעתם" (וראו נספח ט' המצ"ב כאמור).

תכנן, ובמסגרת יישום מתווה האסדרה החדשה – הפעם "סוף סוף" גם ביצע.

(וראו ש' 30-34 לעמ' 11, וכן ש' 6-14 בעמ' 29 לפרוטוקול הדיון מיום 22/09/2019, המצ"ב בנספח ב' לבקשה העותרת מיום 29/09/2020)

40. כמו בסוגיית ההדברות גם בסוגיית מוצרי הטיפול שיאושרו לטיפול במסגרת האסדרה החדשה ושיטת "סיווגם", המלצות הועדה הבין משרדית – שאכן הורכבה מריבוי קלינאיים וביצעה מחקר מעמיק הכולל בחינת הנעשה בעולם - הינה כעמדת העותרת. שכן, במסגרת המלצותיה בסוגיית ההדרכה, נכתב בדו"ח הועדה הבין משרדית (וראו עמ' 22 לנספח 2 לתגובה המקדמית של המשיבים 1-2 מיום 27/05/2019, ; דגשים לא במקור):

"הדרכת מטפלים: תעסוק במינונים מומלצים, התאמת הזנים למחלות

הספציפיות, תהליך התחלת הטיפול, הכרת תופעות הלוואי והטיפול בהם, הכרת התוויות במדינת ישראל, הליכי מתן רישיונות והכשרת הצוותים להדרכה פרטנית".

ובמסגרת הגדרת סמכויותיו של המשיב 1 במסגרת המלצותיה, מציין הועדה הבין משרדית מפורשות כי אלו כוללים (וראו עמ' 19 לנספח 2 לתגובה המקדמית של המשיבים 1-2 מיום 27/05/2019, ; דגשים לא במקור) -

"מרכיבי הטיפול הקליני כגון מינונים, זנים, דרכי לקיחה, התוויות רפואיות

ורישיונות שימוש לחולים"

ככל שהפכה וחיפשה העותרת בדו"ח הועדה הבין משרדית, לא הצליחה למצוא המלצה מפיה לבטל כליל את קיומם של זנים" או "להמציא חלוקה לקטגוריות על פי שלושה חומרים פעילים

או לפי חלוקה לזני אינדיקה וזני סאטיבה" – יהיו הם לאיזה שעה ביממה שהיו, "יום" או "לילה".

משכך הרי שלא רק שלשיטתו זו של המשיב 1 אין כל מקור סמכות בדין, אלא אין היא ממלאת את התכלית שלשמה כינס והסמיך את ועדת ההיגוי מלכתחילה:

ועדת ההיגוי הוסמכה לשם גיבוש מודל ליישום המלצות הוועדה הבין משרדית במסגרת החלטת ממשלה, ולא לשם גיבוש המלצות חדשות משל עצמה – ולהציגן לממשלה כאילו "רק מיישמות" הן את המלצות הוועדה הבין-משרדית.

41. בשולי הדברים, ולאור התבררותם, נראה שזה אף המקום לציין כי לא רק בהיבטים אלו סטו המשיבים מהמלצות הוועדה הבין משרדית, אלא גם בסוגיית המחירים – שכבר מראש התריעה הוועדה הבין משרדית מפני ייקור עלויות רכישת הטיפול בגין יישום המלצותיה, ולא רק שהתנתה בו כל מהלך רגולטורי - אלא שאף קבעה מחיר מקסימום המקובל עליה:

"הוועדה בדעה שיש מקום, כאשר תבשיל העת לכך, להציע הכללת הטיפול בקנאביס רפואי בסל הבריאות. עם זאת ברור שלא ניתן להבטיח שהטכנולוגיה תאושר על ידי ועדת הסל אם וכאשר הדבר יוצא ובעיקר בהתחשב בכך שמדובר בסם שאינו רשום כתרופה או כתכשיר. על כן בשלב זה יש להתייחס למציאות הקיימת הנוכחית, בה הטיפול לא נכלל לסל, בה אין מוטלת על המדינה חובה לספק את הטיפול ללא תמורה ואין למדינה מקור תקציבי לעניין ועל כן ולצערנינו מרבית העלויות של הטיפול ישולמו על ידי החולה. על פי הערכות זהירות של חברי הוועדה ובהתאם לנתונים הקיימים, עלות הקנאביס הרפואי עבור החולים לא אמורה לעלות על כ-400 ש"ח בחודש (משתמש הקצה, לא כולל מע"מ) ותכלול בתוכה שינוע והדרכה. העלות הכוללת של מכירת הקנאביס הרפואי אמורה לממן את כל תהליך הייצור וההנפקה."

ובאשר לשאלת שרשרת הערך –

"הוועדה ממליצה על הפרדת שלב העיבוד והאריזה מהמגדל תוך הקמת גוף נוסף, באמצעות מכרז חיצוני, אשר יעסוק בעיבוד ואריזה עד לשלב האספקה לבתי המרקחת\ חולים ובתנאי שאין מדובר בייקור עלויות משמעותי. יצוין כי בנקודה זו התקיים בוועדה דיון סוער וההחלטות התקבלו ברוב דעות ולא פה אחד."

42. וישית ליבו כבוד ביהמ"ש הנכבד לעובדה כי בעוד שהוועדה הבין-משרדית היתה תמימת דעים באשר לצורך לשמור את מחירי הטיפול תחת פיקוח ונגישים לכל כיס, בסוגיית הסבת מכירת

הטיפול ספציפית לאפיק בתי המרקחת – ואופן הפרדת החוליות - "התקיים בוועדה דיון סוער והחלטות התקבלו ברוב דעות ולא פה אחד".

עוד יצוין, כי הסבת המכירה לאפיק בתי המרקחת, כרוכה במסגרת המלצות הוועדה הבין משרדית בהמלצתה לקיום כל ממשק העיבוד והאריזה בידי המדינה – ולא בידי חוליות מסחריות פרטיות שונות במסגרת מודל שוק חופשי. משכך, יישומו בכל מסגרת רגולטורית אחרת מזו שבמסגרתה הוצע, נעשה בלא כל עבודת מטה מתאימה – כמודגם לעיל, וביתר שאת במציאות האוכלוסיית העותרת מאז יישום האסדרה החדשה בפועל – ובהתבסס על עבודת מטה מחוסרת כל רלוונטיות במסגרת מודל "שוק חופשי".

43. אלא, שהלכה למעשה, מכלל המלצותיה החשובות של הוועדה הבין משרדית – הן בהיבט הקליני והן בהיבט הממוני – שבעיקרן עולות בקנה אחד עם עמדות העותרת בעתירה דנן ובמיוחד בסוגיות נשואות בקשתה זו כמודגם, ההמלצה היחידה של הוועדה הבין-משרדית שנשמרה בעקביות, שלא לומר בכפייתיות, בידי המשיב 1 לאורך כל נסיונות האסדרה שביקש להחיל לשם יישום המלצותיה אלו – והעוברת כחוט השני דרך כל שלושת החלטות הממשלה באמצעותן ביקש לבצע אסדרה זו - הינה ההמלצה להפריד בין המטופל למגדל באמצעות הסבת אפיק אספקת הטיפול לידי המרקחת (וראו בס' "כללי" בעמ' 18 ס' 5 מעמ' 21 ואילך בנספח 2 לתגובה המקדמית של המשיבים 12- מיום 27/05/2019; עמ' 3 ואילך בנספח ח' המצ'ב כאמור; ס' 4 בעמ' 4 לנספח יב' המצב כאמור). ובעוד שאין לעותרת ומעולם לא היתה לה כל התנגדות לעקרון זה – ולאורך כל העת ציינה כי ברצונה ביישום החלטת ממשלה 1587 ככתבה, לשונה ורוחה, הרי שלמכירת הטיפול בקנאביס רפואי באמצעות בתי מרקחת קונבנציונאליים אין אח ורע בעולם – ולאור תוצאותיה בישראל כפי שחו עיני כבוד ביהמ"ש זה לאורך השנה וחצי מאז הוחלה, נקל להבין מדוע (ועל כך ראו בהרחבה את בקשתה של העותרת לחתן צו מוחלט מיום 25/11/2020).

44. אלא שעל מנת ליישם עקרון זה בכלל – ובאמצעות בתי המרקחת הקונבנציונאליים בפרט – ולמען זאת בלבד, כך נראה, שכן את כל היתר – כמודגם לעיל – זנח, העניקו לעצמם המשיבים 1-2 חירות ל"הרים ידם על תורה": שלא יכול להיות חולק כי דרכה של "התורה המדעית" היא קודם לבדוק – לערוך ניסויים ותצפיות, ורק אח"כ לקבוע מסמרות בתיאוריה מדעית המבוססת על גבי ניסויים ותצפיות אלו. אלא שלשיטת המשיב 1 הוא קודם "לא יאשר זנים" – אלא רק "קטלוג מצומצם של ריכוזים", ורק אח"כ יטרח "וללמוד על השפעתם" (וראו נספח ט' המצ'ב כאמור). וכמותו גם המשיב 2, שקודם מחיל את תקנה 1 לתקנות הגנת הצומח (קיום הוראות תווית אריזה) תשל"ז-1977 – ומתיר שימוש בחומרי הדברה בגידול קנאביס לצרכים רפואיים, ורק אח"כ מקיים הליך – שלדבריו ייקח כשלוש שנים – לבדוק את בטיחותם בשימוש כעין זה מלכתחילה.

45. כמו במעשה הידוע ב"תנורו של עכנאי"¹, מתעקשים המשיבים 1-2 לכופ את כל כללי המדע וחוקי הטבע לרצונם, ומתעקשים לפעול בניגוד לעמדות "חכמים" - הגורמים המקצועיים בקרבם

¹ תלמוד בבלי, בבא מציעא, דף נט עמוד ב

ממש, אשר אומרים להם – כ"חכמי" מומחי העותרת, שלא כך הוא: שלנסיונם להגדיר את זני הקנאביס הרפואי השונים בהגדרות שטרם נמצאו להם - אין כל אחיזה בידע קיים, ועלול להמיט אסון.

וכמו במעשה הידוע ב"תנורו של עכנאי", כל אמצעי היה "כשר" לשם החלת "דעת היחיד" בה החזיקו המשיבים 1-2, על הכל: קבלת החלטה מודעת – ויישום דה פקטו כפי שהוכיחה העותרת - להפסקת הרצף הטיפולי עבור עשרות אלפי חולים קשים, שזה עבורם מזור אחרון – וטיפול "קו אחרון" כהגדרתם הם ; איסור המשך ייצורם של מוצרים שלפי עמדת הקלינאים דרושים למטופליהם ; התרת שימוש בחומרים אסורים שטרם נבדקו בגידול התוצרת החקלאית לטיפול – אך ורק על מנת שאלו יעמדו בדרישות שהמציא על דעתו ; שינוי טיפול רפואי עבור עשרות אלפי חולים במחלות מגוונות באחת, ללא ידיעתם או הסכמתם, בלא המלצת רופאיהם ; כל כלי היה "כשר" בידי המשיבים 1-2 בדרך ליישום "מתודה קלינית" שהמציא המשיב 1 מראשו הקודח.

ובעודם פועלים על דעתם - ובניגוד ל"דעתם של רבים", המתבטאת הן בחו"ד מומחיה הרבים של העותרת - והן בעמדות הגורמים המקצועיים מקרב המשיב 2 עצמו, מרעידים הם את קירות בית המדרש שבנו טובי המומחים בתחום משך למעלה מעשור – באישורם ופיקוחם, וממיטים הם אסון על אוכלוסיית העותרת – אותו גוללה ומגוללת בזמן אמת ומזה כשנה וחצי בקירוב בפני כבוד ביהמ"ש זה.

ב. המסגרת הנורמטיבית :

46. קשה לנפש אדם לעכל את חומרת הדברים הפרושים לעיל, קל וחומר שלברור מה מהם חמור יותר מהאחר. שכמודגם, על מזבח "החלת אסדרה חדשה" – ובכל מחיר תרתי משמע - באמצעות מתווה שהלכה למעשה זהה במהותו הקלינית והרגולטורית בכל אחד מגלגוליו לכל הפחות מאז שנת 2013, לאורך שנים ארוכות תכננו – וכעת גם הוציאו לפועל – המשיבים 1-2 מתווה אסדרה העומד בניגוד לעמדות הגורמים המקצועיים בקרבם, ביודעם כי אין בידם כלים מדעיים לממשו – ותוך כוונה מודעת וארוכת שנים לקיים, עם ובגין החלתו, פגיעה ברצף הטיפולי - ומשכך בשלומם ובזכויותיהם בדין - של עשרות אלפים מהאוכלוסייה החלשה והמוחלשת וחולה ביותר במדינת ישראל. הכל, בעודם יוצרים במודע ובמתכוון הסתמכות ארוכת שנים בקרב אוכלוסיית העותרת על אותו הרצף הטיפולי, שאת כוונתם לגדוע אותו הכחישו כל העת.

וכשהעותרת פנתה לכבוד ביהמ"ש זה בבקשה להגנתו מפני תוכניתם זו, או אז גם הוסיפו המשיבים 1-2 "חטא על פשע": שאלו "הטעו" את כבוד ביהמ"ש זה בפה מלא ובכוונה תחילה – תוך ידיעה ברורה כי אין בכוונתם לקיים את דבריהם, והסתירו ממנו ביודעין ובמתכוון מסמכים שברי כי יש בהם לחשוף ערוותם, והכל תוך שהם מחילים בדורסנות את אותם נהלים נשואי עתירת העותרת ושמפניהם ביקשה הגנה – ותוך שאוכלוסייתה כבר נאנקת ונושאת על גופה ממש את עולם.

47. על השלכות גבהות - וקהות - ליבם של המשיבים 1-2, בהתנהלותם המתוארת לעיל מתוך מסמכיהם הפנימיים, אין העותרת צריכה להכביר במילים, שכן אלו כאמור תוארו בפני כבוד ביהמ"ש זה עם התרחשותם בזמן אמת - תוך הצגת ריבוי ראיות חפציות ועדויות רבות מספור.

- העלמותם מכל זמינות - או סימן מזהה - של כ-60% מכלל הזנים שנהגו במסגרת האסדרה הישנה (וראו ס' 13 לתגובת ובקשת העותרת מיום 29/09/2020);
  - הכרזה על הפסקת ייצורם של מוצרי שמנים בריכוזי CBD 30% ומוצרים נוספים (וראו נספח ח' לתגובת ובקשת העותרת מיום 29/09/2020);
  - הסבתם מבלי דעתם - ובידי מוקד טלפניות - של עשרות אלפי מטופלים בקנאביס רפואי למוצרי האסדרה החדשה, בלא כל התייעצות עם רופאיהם המטפלים, ובלא קיום כל הליך מנהלי פרטני - או הקמת גוף שבפניו יכול להתקיים הליך שכזה (וראו ס' 9א בנספח ב' לבקשת העותרת למתן הוראות מיום 29/08/2019; נספחים ד' וכן מז'1-כ' בהודעת ובקשת העותרת מיום 12/01/2020);
  - גל תופעות לוואי בלתי מוכרות - אשר הפך את הטיפול שהיווה מזור אחרון לרבים ללא יעיל עוד בעבורם (וראו נספח 16 לעתירת העותרת מיום 31/03/2019; נספח יב' להשלמת טיעוני העותרת מיום 13/06/2019; נספח ו' לתגובת העותרת מיום 16/12/2019; נספח מ' לתגובת העותרת מיום 12/01/2020; נספח א' לתגובת העותרת מיום 18/02/2020; בקשת העותרת להגשת ראיית הזמה מיום 02/03/2020; ס' 4.ג. לנספח ה' לתגובת העותרת מיום 29/09/2020);
  - אינפלציית מחירים דוהרת מזה שנתיים אשר מרחיקה את הטיפול - אף אם ימצא כזמין ומועיל - מהישג ידם של הנזקקים לו יותר מכל (וראו בקשתה של העותרת למתן צו מוחלט מיום 25/11/2020 וכן החלטת כבוד ביהמ"ש זה מיום 10/12/2020 המצ"ב כנספח א' דלעיל);
- פגיעה קשה זו בזכותם של המטופלים בקנאביס רפואי לטיפול רפואי נאות, רצף טיפולי, מתן הסכמה מדעת ואוטונומיה על גופם, וזכותם לחיים בכבוד ולבריאות, הינה השלכתו הישירה של החלת מתווה האסדרה החדשה - על, ובעיקר בגין, החלתם של נוהל 154 ("המתודה הקלינית") ותקנה 1 לתקנות הגנת הצומח (קיום הוראות תווית אריזה) תשל"ז-1977. זאת, מאחר וכמוכת, אלו הוחלו בניגוד לעמדות הגורמים המקצועיים אף בקרב המשיבים 1-2 - ובידיעה מוחלטת כי אין בידיהם המדע ליישם.

משכך, הרי שלא יכול להיות עוד כל ספק, שכפי שהרימו ידם על ה"תורה המדעית" - כך הרימו ידם המשיבים 1-2 על "תורת החוק":

משנוהל 154 ("המתודה הקלינית") ותקנה 1 לתקנות הגנת הצומח (קיום הוראות תווית אריזה) תשל"ז-1977 גרמו וגורמים פגיעה אנושה לאוכלוסיית העותרת - בגופם ושלומו ממש, הרי הם מהווים הפרה חמורה של זכויותיהם מכח סעיפים 3, 5, 8 ו-13 לחוק זכויות החולה תשנ"ו-1996 וס' 2, 4, ו-8 לחוק יסוד: כבוד האדם חירותו, כמו-גם הפרת חובותיהם של המשיבים 1-2 בהגנה על כל אלו מכח ס' 8 לחוק יסוד: כבוד האדם חירותו ו/או מכח כל דין.

48. עולים לנגד עיננו דבריה הנחרצים של כבוד נשיאת ביהמ"ש העליון בדימוס השופטת ד' בייניש במסגרת "הלכת סלאח חסן" (בג"צ 10662/04 סלאח חסן נ' המל"ל ; דגשים לא במקור):

"ראשית, יש לזכור כי דווקא בהקשר של הזכות לכבוד העומדת בלב העתירות שלפנינו, **החובה החוקתית המוטלת על המחוקק היא חובה חיובית מפורשת, בהתאם לסעיף 4 לחוק יסוד: כבוד האדם וחירותו, הקובע כי "כל אדם זכאי להגנה על חייו, על גופו ועל כבודו"** (על שני פניה של הזכות לכבוד האדם ראו פרשת עמותת מחויבות בעמ' 749, וכן בהמשך). **למול החובה ניצבת הזכות, ולצידה הסעד השיפוטי, ואלה אינם כפופים בחוק היסוד לבחינה חוקתית שונה מזו הניתנת ליתר הזכויות הקבועות בו.**"

ונראה לנו שלא נצא ידי חובתנו, אם לא נאמר: שאם אלו הם פני הדברים כשבמצוקתו הכלכלית של אדם עסקינו, מקל וחומר שאלו הם פני הדברים כשעסקינו בצרכיו הבריאותיים והרפואיים היסודיים ביותר – כגון טיפול רפואי אשר הוגדר בידי המשיב 1 עצמו כ"קו אחרון" והמזור האחרון שנותר לאדם החולה לקוות לו. אדרבה ואדרבה, כשמכלול הסוגיות בעתירה דנו, מכנס בתוכו את שני היבטי קיום הכרחיים אלו ממש.

49. **התנהלותם משולחת הרסן של המשיבים 1-2 הינה כולה בלית דין ובלית דיין, שנעדרת כל מקור סמכות בכתובים. שכן, החלטת ממשלה 1587 הסמיכתו ליישם שינויים ונהלים רגולטוריים לאסדרת אופן ייצורו, ניפוקו ורישומו של טיפול קיים – ולא להמציא יש מאין. החלטת ממשלה 1587 – לא מתירה ביד המשיבים 1-2 בשום צורה סמכות "להמציא הלכה מדעית חדשה", ולהחיל הסדרים שעניינם "המצאת מתודה קלינית" - או החרגת שימוש ב"חומרים מסוכנים מבלי שנבדקה מידת מסוכנותם", והכל על דעת עצמם בלבד ובניגוד לעמדת "חכמים" - הם הגורמים המקצועיים במשרדיהם של המשיבים 1-2.**

50. **ההיפך הוא הנכון. החלטת הממשלה 1587 קובעת:**

"3.ט. מוצרים – כל עוד לא יירשמו מוצרי קנביס כתכשירים רשומים

("תרופות"), יאושרו לאישור והפצה רק מוצרים העומדים באותם **אמות**

מידה מקצועיות שכבר גיבש משרד הבריאות".

לאמר, ממשלת ישראל בקבלה החלטת ממשלה 1587, סמכה ידיה על כך שמגבש טיוטת המחליטים – המשיב 1 – עשה כן על יסוד "אמות מידה מקצועיות" שגיבש, ולא על החלטתו לפעול לפי כללים שטרם נתגלו אף למדע עצמו – ושהגורמים המקצועיים בקרב המשיבים 1-2 אומרים כי אינם קיימים בעת זו.

משהוכח כי אישר המשיב 1, מעצם החלת תקנה 1א לתקנות הגנת הצומח (סימון תוית ואריזה) תשל"ז-1977 ונוהל 154, מוצרים להפצה על יסוד אמות מידה שרירותיות – העומדות בניגוד לעמדות הדרגים המקצועיים אף בקרבם של המשיבים 1-2, הרי שחרג מסמכותו לפי החלטת הממשלה 1587.

משכך, נוהל 154 ותקנה 1א לתקנות הגנת הצומח (סימון תוית ואריזה) התשל"ז-1977 אינם חוקיים, ודינם בטלות מדיעקרא.

51. ועוד: על פי המלצות הועדה הבין משרדית מ-07/10/2010, סמכות ועדת ההיגוי שגיבשה את הצעת המחליטים להחלטת ממשלה 1587 היתה לגבש הצעת מחליטים במסגרתה יוצע מודל ליישום המלצות הועדה הבין-משרדית, ולא להמציא "הלכה חדשה" משל עצמה – בכוונה להחילם כנהלים ליישום החלטת הממשלה 1587 לאחר קבלתה. בוודאי שלא הוסמכה ועדת ההיגוי לפעול בניגוד מוחלט ל"דעת חכמים" – היינו הגורמים המקצועיים הרלוונטיים, בגבשה הנחיות ונהלים מחייבים שכל עניינם במדע - ובבסיסה את כל יישומו העתידי של החלטת ממשלה 1587 עליהם, ומשעשתה כן - היה עליה חובה להביא זאת בפני הממשלה במסגרת הצעת המחליטים להחלטת ממשלה 1587, ולידעה בדבר ההשלכות המעשיות של קבלת הצעת מחליטים זו - טרם קבלתה ובוודאי טרם יישומה בפועל.

52. אין חריגתם זו של המשיבים 1-2 "בירוקרטית" גרידא, ואין עניינה בזוטות כשאלת חלוקת סמכויות. המדובר בחריגה ארוכת שנים וממושכת כמודגם, במסגרתה המשיבים 1-2 לקחו לעצמם חירויות בעניינים שבדיני נפשות, ובבואם לדון באופן בו יש ליישם – וביישום בפועל - גולציה על ייצור וניפוק טיפול רפואי המוגדר בידם כ"קו אחרון", ומאושר בידם אך ורק לסובלים ממחלות חשוכות מרפא / כרוניות אשר לא נמצא להם מזור אחר, העלימו לחלוטין מדינוניהם ומנהליהם כל שיקול משיקולי טובתם. גיבושם של נהלי האסדרה החדשה – ויישומם בפועל - לא נסמך על עמדותיהם של הגורמים המקצועיים במשיבים 1-2, והלכה למעשה עמד בניגוד מפורש להן; באותו האופן, הוא גם לא כלל את עמדותיהם של הרופאים המטפלים קלינית בקנאביס רפואי; ועוד, גיבוש נהלי האסדרה החדשה ויישומם בפועל, העניק משקל בלתי סביר לשיקולים שאינם ברפואה – ובכלל זאת שיקולי עלויות ואכיפה.

הכל, תוך שאין כל ביטוי, ולא ברמז, בנהלים עצמם או בדיוני גיבושם, אדרבה במציאות יישומם כפי שחזה כבוד ביהמ"ש זה במהלך השנה וחצי האחרונות, לשימור זכויותיהם של המטופלים בקנאביס רפואי – עשרות אלפים כבר בעת קיומם של הישיבות המודגמות בפרוטוקולים המצ"ב – לטיפול רפואי נאות, לרצף טיפולי, למתן הסכמה מדעת, ולאוטונומיה על גופם, מכח סעיפים 3, 5, 8 ו-13 לחוק זכויות החולה תשנ"ו-1996 וס' 2, 4, ו-8 לחוק יסוד: כבוד האדם חירותו ומכח כל דין, שלא לומר את חובותיהם של המשיבים 1-2 בהגנה על כל אלו מכח ס' 8 לחוק יסוד: כבוד האדם חירותו ומכח כל דין.

אכן, מושכלות יסוד הן כי "אין סמכות לשום רשות מינהלית אלא אותה סמכות שהוענקה לה לפי חוק. זהו הכלל הבסיסי בדיני המינהל הציבורי: הוא משמש לביקורת החוקיות של כל החלטה מנהלית ללא יוצא מן הכלל" (וראו יצחק זמיר הסמכות המנהלית (ירושלים נבו) תשנ"ו-1996, עמ' 49). לפיכך, נקבע לא פעם כי "מעשי הרשות שנעשו תוך חריגה מסמכות כאין וכאפס הם", ויש לראות בהן "כאפרא דארעא" ו"כחספא בעלמא" (וראו ע"פ 284/74 שותפות אחים אריאל, ו-3 אח' נ' מדינת ישראל פדי כט (1) 390 ; ע"א 311/78 הווארד נ' נ' מיארה ואח' פ"ד לה (2) 505).

53. משאין פגיעתם של המשיבים 1-2 בזכויותיה החוקתיות היסודיות של אוכלוסיית העותרת מכח סמכות או חקיקה כלשהו, אדרבה עומדת היא בניגוד לריבוי חובות חקוקות, הרי שאינה יכולה לעמוד בתנאי פסקת ההגבלה הבאה בס' 8 לחוק יסוד: כבוד האדם וחירותו, וממילא שאינה משרתת כל תכלית שניתן לה רשות למלא. ואף לו ננסה לרגע לדמות לעצמינו (ומן הסתם יטענו המשיבים 1-2) כי מעשיהם מצויים לכאורה בגדר אותם "הסדרים" שהסמיכתם החלטת הממשלה 1587 להחיל לשם יישומה:

53.1. האם נוכל לדמיין לעצמינו כי עולים מעשיהם ונהליהם עם ערכיה של מדינת ישראל כמדינה יהודית ומדמוקרטית? שהיכן מצאנו במקורותינו – הקדומים והמודרניים – היתר לקחת מידינו של אדם חולה טיפול רפואי שהוא לו מזור אחרון, למנוע בידועין השימוש בו בידינו, ולהחליפו – בלא ידיעתו והסכמתו – לתכשיר אחר מבלי כל ידיעה מה טיבו, ומה טיב הבדלו מן הטיפול שכבר היה ונלקח? ושוב עולה בראשנו אותה הגמרא² הידועה, המעוגנת אף בחוקי מדינת ישראל (חוק לא תעמוד על דם רעך, התשנ"ח-1998, (דגשים לא במקור):

"מניין לרואה את חברו שהוא טובע בנהר או חיה גוררתו או לסטין באין עליו שהוא חייב להצילו? ת"ל (ויקרא יט:טז) לא תעמוד על דם רעך"

וכך דבריו של כבוד נשיא בית המשפט העליון דימוס השופט אהרון ברק³ (דגשים לא במקור):

"נראה לי כי בשל תפיסתנו שלנו את קדושת החיים, מן הראוי הוא שלא נלך בעקבות ההלכות האנגליות והאמריקאיות. שופט בישראל מן הראוי שייתן ביטוי לתחושת הצדק החברתי השוררת אצלנו. מן הראוי לו שיתחשב בסביבה החקיקתית הקרובה והרחוקה המעודדת מעשי הצלה. שיקולים נורמטיביים, מוסדיים ובין מוסדיים, מובילים, על כן להכרה בחובת זהירות מושגית המוטלת על כל אדם לנקוט באמצעי זהירות סבירים כדי למנוע סיכון של ממש לחיים ולגוף של זולתו, בלבד שאין בכך כדי להעמידו בסיכון דומה."

² תלמוד בבלי, סנהדרין עג,א

³ שיקול דעת שיפוטי – הלכה למעשה (1987)

53.2. ובאיזו תכלית בדיוק יכולים המשיבים 1-2 להשתמש בכדי להצדיק מעשיהם?
אם נבקש להתייחס לתכלית שהציגו המשיבים 1-2 בפני כבוד ביהמ"ש – היינו רצונם
להצמיד את הליך ייצור הטיפול בקנאביס רפואי לזה הקיים בעולם התרופות כולו, אזי
האם אנחנו יכולים לטעון באיזו צורה ודרך שתכלית זו הושגה באמצעות מעשיהם
המתוארים? שהיכן בעולם התרופות מצאנו היתר גורף לשימוש בריבוי חומרים,
שהשפעתם כלל לא ידועה, בעת מתן טיפול תרופתי? היכן בעולם התרופות מצאנו
היתר לסמן אריזת תרופה בריכוז משוער – טווחים – של החומרים הפעילים בה?
היכן בעולם התרופות מצאנו שמקובל להחליף אחת באחרת בלי הבנת טיב ההבדל בין
שתיהן? מה בהתנהלות המשיבים 1-2, מלבד עצם הנחת המוצר על מדף במתחם בעל
רישיון של בית מרקחת, ממלא את אותה התכלית שלה הם טוענים, אף לו היה נמצא
לה מקור סמכות בחוק – אדרבה משנעדרת היא מקור סמכות שכזה?

53.3. משאין אנו יכולים – לאור כל המתואר לעיל, ולאחר שהפכנו והפכנו בעתירה דנן
זה שנתיים בקירוב – אף לשער לעצמנו מה היא התכלית הלכאורית שמבקשים
המשיבים 1-2 להשיג, שכן מעשיהם ונהליהם אינם מעוגנים בהסמכה מנומקת
בחקיקה מכאן – וממעשיהם גופם לא עולה כל תכלית לעצמה, לא כל שכן "ראויה",
הרי שלא ניתן אף לשאול האם ניתן היה להשיג תכלית לכאורית זו באמצעי שמידת
פגיעתו פחותה.

אולם, ושוב, אם להתייחס לאותה התכלית לה טוענים המשיבים 1-2 – היא הצמדת
ייצור הטיפול בקנאביס רפואי למקובל בעולם התרופות, אזי: מדוע לא ניתן היה
להמתין "שנתיים-שלוש" לסיום הניסויים והתאמתם של תכשירי הדברה בטוחים
לשימוש בגידול קנאביס, טרם החלת תקנה 1א לתקנות הגנת הצומח (תוית וסימון
אריזה) תשל"ז-1977? מדוע לא יידע המשיב 2 את הציבור בעובדה כי לא קיים כלל
חומר הדברה מאושר לגידולי קנאביס, בו-בזמן שלא חייב את המגדלים והיצרנים
לסמן חומרי הדברה בהם השתמשו על גבי האריזה? מדוע מתעקש על החלטה של
שיטת קטלוג לאחר שהובהר לו - בידי מומחי המשיב 2 ושלו עצמו - כי הינה נטולת
יסוד מדעי, תוך שמוחק את מאפייני הזיהוי הקודמים של הטיפול, באופן שאף לו
ימצא בעתיד כלי מדיד להבחין ו/או להשוות ביניהן – הרי שכבר אבדו לאיתור בגין
מעשיו? מדוע לא ניתן היה לחייב את המשך סימונם בזיהויים כמוקדם – לכל הפחות
לצד זיהויים החדש? מדוע לא ניתן היה לקיים את הסבת הטיפול באמצעות המסלולים
המקובלים ברפואה – היינו באמצעות בחינת המטופל הפרטני בידי רופאו המטפל
וקבלת המלצותיו? מה התכלית הראויה ששורתה על ידי מעשים אלו, כמו-גם על ידי
יצירתו של ממשק שהביא להתייקרות הטיפול כדי מאות אחוזים – והרחיקו מידי אלו
הנזקקים לו יותר מכל, לאחר שנה וחצי בהן מתנהל אותה הסדרה חדשה אותה החילו
המשיבים 1-2 בדורסנות? והלא, רק עצם המנעותם של המשיבים 1-2 מכלל
המהלכים המתוארים לעיל, ונקיטה חלף זאת בדרך המלך, לעצמה היתה מהווה
אמצעי שפגיעתו פחותה לאין שיעור. מה היא התועלת שהביאה התנהלותם זו, אם כן,
למטופלים הנזקקים לטיפול בקנאביס רפואי – לעצמה, וביחס לתועלת שהביאה
למגדליו ויצרניו?

זאת, לצד העובדה כי ובלשון ב"כ המדינה ממש כוונת המשיבים 1-2 במעשיהם היא ביצוע "מהפכה", אזי ברי לכל כי המדובר ב"בחירה" ולא ב"כורח" – ומכאן שבהכרח קיים אמצעי שמידת פגיעתו פחותה: המשיבים 1-2 בחרו לבצע מהפכה, על פני אימוץ כל אחד מן המודלים הקיימים בעולם, שאף לא אחד מהם ביצע מהלכים כ"לא לאשר זנים" ולכפות "טבלת ריכוזים" – או התיר בשימוש על פי חוק חומרים שלא נבדקה בטיחותם בגידולי קנאביס רפואי. משכך, בהכרח, שישנם אין ספור אמצעים – היינו מודלים – להחלטה של אסדרה בתחום הקנאביס הרפואי שמידת פגיעתם פחותה בהרבה, ולא היו – ועדיין אינם – חייבים המשיבים 1-2 לפעול באופן שפעול לשם השגת מטרתם, אף לו היה נמצא לה מקור סמכות בחוק – אדרבה משנעדרת היא מקור סמכות שכזה.

משאין למעשיהם של המשיבים 1-2 כל מקור סמכות בחקיקה ובדין, ואף לו יטענו למקור סמכות שכזה, הרי שלאור תכליתם הלכאורית של נהליהם – אף לשיטתם הם – ברי כי אין נוהל 154 ותקנה 1 לתקנות הגנות הצומח (תוית וסימון אריזה) תשל"ז-1977 ממלאות כל תכלית ראויה, אינן עולות בקנה אחד עם ערכיה של מדינת ישראל כמדינה יהודית ודמוקרטית, ובוודאי ובוודאי שישנם אין-ספור אמצעים שפגיעתם פחותה לשם השגתה.

משכך, ברי כי אין פגיעתם של המשיבים 1-2 באוכלוסיית העותרת עומדת בתנאי פסקת ההגבלה, ומשכך אינה חוקית ודינה בטלות מדעיקרא.

54. אולם, על כל אלו, מתבקש כבוד ביהמ"ש להשית ליבו לחוסר תום ליבם המשווע של המשיבים 1-2, בכל הנוגע לאסדרת תחום הקנאביס הרפואי בישראל בכלל – ובמסגרת ההליכים דין בפרט, והמתבטא בכל היבטיהם:

- המשיבים 1-2 נהגו בחוסר תום לב משווע וחסר מצפון ומעצורים בעת מילוי תפקידם, משפעלו בניגוד מוחלט וביודעין בניגוד לאמון שניתן בידם – והציפיה מהם במסגרת תפקידם כפקידי רשות ציבורית – לגבש נהלים שהינם בטובתו של ציבור החולים הקשים במדינת ישראל, תוך השענות על ידע מקצועי ושמירת זכויותיהם בדין. חלף עמידתם בחובותיהם, ותוך הפרת חובת האמון והזהירות המוגברת, גיבשו המשיבים 1-2 נהלים אשר ביודעין עומדים בניגוד לעמדת הגורמים המקצועיים שהובאו בפניהם; בלא כל התייעצות ראויה עם הגורמים הרלוונטיים כגון קהילת הרופאים המטפלים קלינית בקנאביס רפואי; תוך שקילת שיקולים שאינם ברפואה; ותוך כוונה מודעת וארוכת שנים להפר את זכויותיהם בדין של המטופלים בקנאביס רפואי לטיפול רפואי נאות, רצף טיפול, בריאות וחיים בכבוד, כוונה אותה הוציאו לפועל עם החלת מתווה האסדרה החדשה.

- המשיב 1 נהג בחוסר תום לב משווע, כאשר במשך שנים יצר הסתמכות בציבור המטופלים בקנאביס רפואי, על זמינותו של טיפול במתכונת ובתנאים מסוימים, באופן אשר דה-פקטו

מהווה את הרצף הטיפולי לו הם נזקקים, תוך שלא רק שאינו מיידעם בדבר כוונתו לקטוע רצף טיפולי זה – אלא אף מסתיר במודע כוונתו ארוכת השנים, זו הן מעיניהם והן מעיני כבוד ביהמ"ש זה. ויפים לענייננו זה דברי הגמרא⁴, המעוגנים אף בפסיקת כבוד ביהמ"ש זה בסוגיית הבטחה שלטונית / מנהלית והנחיות היועץ המשפטי לממשלה בגינן⁵:

"מלכותא לא הדא ביה"

[המלכות אינה חוזרת בה מהבטחתה].

• **המשיבים 1-2 נהגו בחוסר תום לב משווע, וביודעין הציגו בפני כבוד ביהמ"ש זה מצג שווא לפיו יישמר הרצף הטיפולי במסגרת האסדרה החדשה – תוך שבידם ידיעה ארוכת שנים כי לא יתאפשר שימור הרצף הטיפולי במסגרת האסדרה החדשה, ידיעה אותה העלו על הכתובים כמודגם לעיל – ואשר אותם לא טרחו לפרסם ברבים, קל וחומר להציג בפני כבוד ביהמ"ש זה.**

• **המשיבים 1-2 נהגו בחוסר תום לב משווע, ובמתכוון העלימו מעיני כבוד ביהמ"ש זה את חו"ד הגורם המקצועי מטעמם בנוגע לנהלי ההדברה במסגרת האסדרה החדשה - בידיעה ודאית כי זו עולה בקנה אחד ומאשרת את עמדות המומחה הרלוונטי מטעם העותרת.**

• **המשיבים 1-2 הציגו בפני כבוד ביהמ"ש זה מצג שווא, לפיו עמדתם הינה עמדת הגורמים המקצועיים בסוגיות שבאחריות משרדיהם כל אחד בנפרד, בעוד שכמודגם עמדות הגורמים המקצועיים – בעיקר בקרב המשיב 2 – עולות בקנה אחת עם אלו של העותרת.**

55. **המשיבים 1-2, אם כן, נהגו בחוסר תום לב משווע וכמעט זדוני, הן כלפי אוכלוסיית העותרת כולה - באופן בו גיבשו נהליהם מכאן, ובאופן בו תכנן המשיב 1 בכוונת מכוון ובמשך שנים ארוכות להפסיק בעבורם את הרצף הטיפולי ברגע שיהיה לו "נוח", והן כלפי העותרת וכבוד ביהמ"ש זה – באשר הסתירו מפניהם במתכוון, ולאורך מזה שנתיים בקירוב בהם מתנהלים הליכים אלו – שנתיים במהלכם סובלת אוכלוסיית העותרת מנחת זרועה של האסדרה החדשה מבית יוצרם, מסמכים מהותיים לעתירה הצריכים לענייניה, תוך שמציגים מצגי – ומבטיחים הבטחות - שווא לכבוד ביהמ"ש זה. והגדיר כבוד נשיא ביהמ"ש העליון בדימוס השופט א' ברק מה מקומו של תום לב זה בשיקול הדעת המנהלי (בג"צ 389/80 דפי זהב בע"מ נ' רשות השידור ואח', לה (1) 421 ; דגשים לא במקור):**

"כדי ששיקול הדעת המינהלי ימלא את תפקידו המרכזי מינהל המודרני, עליו להיות מופעל בתום-לב, שלא בשרירות ומתוך שקילת השיקולים הרלבנטיים בלבד."

⁴ מסכת בבא בתרא, דף ג, עמ' ב; ובמקבילה במסכת ערכין, דף ו, עמ' א

⁵ הנחיות היעץ המשפטי לממשלה בסוגיית הבטחות מנהליות / שלטוניות מיום 21/05/2018 <http://www.justice.gov.il/Units/YoezMespati/HanchayotNew/Seven/1.0004.pdf>

56. ושמה נטעה בחובותיהם של המשיבים 1-2 בתום לב אף מכוח הדין, באים דברים המפורשים של כבוד שופט ביהמ"ש העליון (בדימוס) י' זמיר במסגרת פס"ד "קונטרס" הידוע (בג"צ 164/97 קונטרס בע"מ נ' משרד האוצר ואח") להשמיענו:

"הוראות שנקבעו בחוק החוזים (חלק כללי), אף שהן נועדו לחול בעיקר על חוזים, אינן מוגבלות לחוזים בלבד. וכך קובע סעיף 61(ב) לחוק זה:

"הוראות חוק זה יחולו, ככל שהדבר מתאים לעניין ובשינויים המחויבים, גם על פעולות משפטיות שאינן בבחינת חוזה ועל חיובים שאינם נובעים מהחוזה."

לפי פשוטו של מקרא, ההוראות שבסעיפים 12 ו-39 לחוק זה, המטילות חובה של תום לב, יכולות לחול גם על פעולות של רשויות מינהליות ככל שהן "פעולות משפטיות". והנה, אין ספק כי רשויות מינהליות הפועלות מכוח דין כדי להעניק זכויות לאזרח, או כדי להטיל עליו חובות, עושות פעולות משפטיות. כאלה הן, לדוגמה, פעולות של מתן רשיון, הענקת גימלה, הפקעת מקרקעין ושומת מס. אם כך, לכאורה יש מקום לומר כי פעולות אלה מחייבות, מכוח חוק החוזים (חלק כללי), תום לב: מצד הרשות כלפי האזרח ומצד האזרח כלפי הרשות.

אכן, יש לכך תימוכין בפסיקה. בע"א 402/76 אזרניקוב נ' מדינת ישראל, פ"ד לא(1) 270, 274, התייחס הנשיא זוסמן לעקרון שנקבע בסעיף 39 לחוק החוזים (חלק כללי), המטיל חובה של תום לב, וכך אמר:

"עקרון זה מחייב מעבר לזה, בהיותו ביטוי של כלל ההתנהגות האוניברסלי, הנדרש בין אדם לחברו, וכן בין אדם לרשות, אשר-על-כן הוא חל גם במשפט הציבורי."

ראו גם בג"ץ 640/77 ברנובסקי נ' מנהל אגף המכס והבלו, פ"ד לב(2) 75, 78; בג"ץ 566/81 עמרני נ' בית הדין הרבני הגדול, פ"ד לז(2) 1, 10; בג"ץ 221/86 כנפי נ' בית הדין הארצי לעבודה, פ"ד מא(1) 469, 476-477.

אמנם, עד כה לא הסתמך בית המשפט על עקרון זה בתחום המשפט הציבורי, אלא כדי להטיל את חובת תום הלב על הרשות המינהלית כלפי האזרח. אך עקרון זה, כפי שנקבע בחוק החוזים (חלק כללי), חל על שני הצדדים."

57. התנהלותם של המשיבים 1-2, בהעלימם מסמכים מהותיים לעתירה וצריכים לענייניה במתכוון ובמזיד מעיני כבוד ביהמ"ש זה – ובהציגם נהליהם כמגובות בעמדות הגורמים המקצועיים

במשרדיהם בעוד שלא כך הוא, תוך השחתת זמן שיפוטי יקר – במהלכו הולך ומתעצם סבלה של אוכלוסיית העותרת מידם, יש בהם לעלות כדי שיבוש הליכי משפט ואף כדי מרמה פנימית. ונאים לענייננו דברי כבוד המשנה לנשיאת ביהמ"ש העליון השופט ע' ארבל (ע"א 6019/07 משה טורגמן נ. אחים עופר ניהול בע"מ):

"הפסיקה הבחינה לעניין זה בין תרמית פנימית לתרמית חיצונית. **תרמית פנימית הינה תרמית שגרמה לפגם בהליך השיפוטי עצמו כתוצאה ממעשה בלתי חוקי בעת ניהול המשפט. בגדר זה ניתן למנות עדות שקר או הבאת מסמך מזויף.** תרמית חיצונית, לעומת זאת, הינה תרמית המונעת מבעל דין את ההזדמנות להציג לפני בית המשפט כראות את טענותיו. כך למשל תיכלל בתרמית זו מתן שוחד לבית המשפט, קנוניה עם נציגו המשפטי של בעל הדין שכנגד ועוד. בניגוד לתרמית פנימית בה נטען למעשה לטעות בפסק הדין שניתן, הרי שתרמית חיצונית עוסקת בנסיבות חיצוניות לפסק הדין שפגמו בהליכי המשפט ובתקינות התהליך של מתן ההכרעה השיפוטית (נינה זלצמן מעשה בית-דין בהליך אזרחי 599 (1991) (להלן: זלצמן); כן ראו ע"א 254/58 אינגסטור נ' לנגפוס, פ"ד יג(1) 449, 455 (1959) (להלן: עניין אינגסטור))."

ובהמשך -

"פסיקת בית משפט זה הכירה בכך כי כאשר מדובר בתרמית בהשגת פסק הדין, נקודת האיזון נוטה לכיוון האמת והצדק, ולפיכך ניתן יהיה לבטל פסק דין חלוט שהושג במרמה ולערוך משפט חוזר אזרחי (עניין אינגסטור, בעמ' 455-456; המ' 445/80 אברהם נ' יוחאי, פ"ד לה(1) 505, 507 (1980) (להלן: עניין אברהם); בר"ע 58/89 משה"ב משכנות פאר בע"מ נ' מקור הנפקות וזכויות בע"מ, פ"ד מג(1) 414 (1989) (להלן: עניין משה"ב); עניין אע'בריה; ע"א 4511/91 בודהנה נ' כונס הנכסים הרשמי ומפרק חברת אליאנס (לא פורסם, 2.3.94) (להלן: עניין בודהנה); ע"א 4682/92 עזבון המנוח סלים עזרא שיעה ז"ל נ' בית טלטש בע"מ, פ"ד נז(3) 366, 371 (2003) (להלן: עניין בית טלטש); רע"א 261/97 רפי ומתי יהושוע שיווק והפצה בע"מ נ' שאול (לא פורסם, 14.1.98) (להלן: עניין יהושוע שיווק); ע"א 3441/01 פלוני נ' פלונית, פ"ד נח(3) 1, 15-16 (2004) (להלן: עניין פלוני); עניין גת, פסקה 8; רע"א 2237/06 בנק הפועלים בע"מ נ' וינשטיין, פסקה 9 לפסק דינה של השופטת נאור (לא פורסם, 8.3.09) (להלן: עניין וינשטיין)). **אעיר אגב הדברים כי בית משפט זה אף הרחיב והכיר עקרונית באפשרות לבטל פסק דין חלוט בשל ראיות או עובדות חדשות שנתגלו ללא שנטענה מרמה** (ע"א 238/58 ירמייקי נ' מעייני, פ"ד יג(2) 1497, 1501 (1959);

דנ"א 79/01 עין גב- קבוצת פועלים להתיישבות שיתופית בע"מ נ' מקורות חברת מים בע"מ (לא פורסמה, 29.11.01) (להלן: דנ"א עין גב); עניין בית טלטש, בעמ' 371; עניין גת, פסקה 8).

ועוד שם -

24. מקרים נוספים מראים כי כאשר היה אינטרס ציבורי חשוב בבסיס העניין, לא היסס בית המשפט לבטל פסק דין חלוט, גם ללא בחינה של דרישת השקדנות הסבירה. כך למשל, בג"ץ 10352/05 פסחוב נ' משרד הפנים, מינהל האוכלוסין (לא פורסם, 27.7.08) עסק בפסק דין חלוט של בית הדין הרבני אשר הכריז על שתי אחיות כיהודיות ובנות להורים יהודים. בעקבות כך הוענקה להן אזרחות ישראלית. לאחר מספר שנים עלו ספקות באשר לנכונות טענת העותרות כי הן יהודיות כמו גם באשר לאמינות המסמכים שהוגשו בעניין. בעקבות זאת ביטל בית הדין הרבני את פסק דינו המכריז על העותרות כיהודיות. בית משפט זה קבע כי בית הדין הרבני פעל במסגרת סמכותו כאשר ביטל את פסק דינו החלוט, וזאת לאחר שהוא הושג בדרכי תרמית. כך גם במקרה בו הכריז בית דין רבני על גיורם של עותרים, ולאחר מכן התברר כי כוונותיהם היו מיסיונריות, ביטל בית הדין את גיורם של העותרים. בית משפט זה כשבתו כבית משפט גבוה לצדק קבע כי ביטול זה הינו כדין (בג"ץ 467/75 האטשינס נ' שר הפנים, פ"ד ל(3) 148 (1976)).

דוק:

המשיבים 1-2 העלימו מעיני כבוד ביהמ"ש זה מסמכים שיש בהם כדי להוכיח את טענות העותרת, וסיפקו בפני כבוד ביהמ"ש זה נימוקים והבטחות העומדות בניגוד לתוכנם של המסמכים אותם העלימו מעיני כבוד ביהמ"ש, באופן אשר ברי כי יש בו כדי להשפיע הן על מהלכה של העתירה דנן והן על תוצאותיה, ומשכך עולים כדי שיבוש הליכי משפט ומרמה פנימית.

58. לאור התנהלותם זו של המשיבים 1-2, על השלכותיה הרות האסון מכאן – וביזויה את כבוד ביהמ"ש ומטרת ההליך מיסודו מכאן על ידי העלמת מסמכים ועובדות הצריכות לעניין, ובוודאי שלאור העובדה כי כלל עמדותיהם של המשיבים 1-2 בסוגיות נשואות בקשה זו – שהינן סוגיות שבמומחיות – עומדות בניגוד לעמדות הגורמים המקצועיים אף בקרבם של המשיבים 1-2 בעת גיבוש הנהלים, הרי שחזקת התקינות המנהלית לא יכולה לעמוד עוד למשיבים 1-2, ויש לחייבם בהגשת תצהיר תשובה מאת הגורם המקצועי מטעמם דהיום – המעניק הסבר ומענה מפורטים לסוגיות נשואות בקשה זו ולכל שהעולה מהמוצג לעיל בעניין. וכך כבוד שופטת ביהמ"ש העליון דפנה ברק-ארז (ע"ס 4072/11 עיריית בת-ים נ' ירדנה לוי):

”במקביל, זוהי חזקה הניתנת לסתירה, על מנת שלא להעמיד את האזרח בפני חומה ביורוקרטית בצורה ולא ניתנת להבקעה. על האזרח המבקש לסתור את החזקה ”לסדוק” בהנחת התקינות, על ידי כך שיצביע על בעייתיות לכאורה בפעולתה של הרשות (ראו באופן כללי: יצחק זמיר ”ראיות בבית-המשפט הגבוה לצדק” משפט וממשל א 295 (1993)).”

וכן שם בהמשך –

” על יסוד הגיון הדברים ניתן להוסיף עוד, כי ”ראשית הראייה” שעל האזרח להביא כדי לסתור את חזקת התקינות צריכה להיות בהלימה לעניין העומד על הפרק. כפי שנקבע עוד בעניין מחמוד:

” על מי שמבקש לסתור מוטל הנטל לטעון ולהוכיח,

כי במקרה הנדון החזקה נסתרת על-ידי עובדות” (שם),

עמ' 419 ; ההדגשה הוספה – א.ב.ד.)

59. זאת ועוד, שכאמור התנהלותם של המשיבים 1-2 מהווה מעל לכל ספק פגיעה אנושה בזכויותיה של העותרת מכח ס' 2, 4 ו-8 לחוק יסוד: כבוד האדם וחירותו, ומושכלות יסוד הן שמקום בו נפגעת זכות יסודית – אין חזקת התקינות המנהלית יכולה להמשיך ולעמוד לרשות הפוגעת. ומבטא זאת היטב כבוד השופט זמיר (בג"צ 4146/95 עזבון המנוחה לילי דנקנר ואח' נ' מנהל רשות העתיקות ואח'): :

” לדעתי, חזקת החוקיות נחלשת מאד, ואפשר אף שתיעלם לגמרי, כאשר מדובר בהחלטה מינהלית הפוגעת בזכות יסוד. המעמד של זכות יסוד, והחובה להגן עליה מפני פגיעה שלא כדין, עשויים להעביר אל הרשות המינהלית מלכתחילה את נטל הראיה בדבר חוקיות ההחלטה הפוגעת בזכות. במיוחד כך כאשר הנסיבות והנתונים בדבר חוקיות ההחלטה מצויים בידיעת הרשות המינהלית ולא בידיעת הנפגע. כך, למשל, כאשר הנפגע צריך להוכיח דבר על דרך השלילה, כגון, שהוא אינו מסוכן לציבור. ראו י' זמיר, ”ראיות בבית המשפט הגבוה לצדק”, משפט וממשל א (תשנ"ג 1993 -) 295, 305.”

60. לאור כל המפורט לעיל, ומשהוכח כי הפגיעה שמקיימים המשיבים 1-2 באוכלוסיית העותרת הינה פגיעה בזכותם היסודית לחיים בכבוד ובבריאות מכח ס' 2, 4 ו-8 לחוק יסוד: כבוד האדם וחירותו וממילא שבזכויותיהם מכח ס' 3, 5, 8 ו-13 מכח חוק זכויות החולה תשנ"ו-1196, ומכח כל דין, לטיפול רפואי נאות, רצף טיפולי, מתן הסמכה מדעת ואוטונומיה על גופם ; ומשהוכח כי על מנת להוציא לפועל – לאחר הגשתה של העתירה דנן למנעה – העלימו המשיבים 1-2 בין היתר

מסמכים הצריכים לעניינה מעיני כבוד ביהמ"ש זה, והעלו בפניו נימוקים והבטחות שסותרים לתוכן מסמכים אלו שהינם ענין שבעובדה ; ומשהוכח כי בהעלמת מסמכים אלו פגעו המשיבים 1-2 בזכותה בדין של העותרת ואוכלוסיה להליך הוגן – תוך שמקיימים בהם את אותה הפגיעה אותה טוענים בפני כבוד ביהמ"ש זה כי אין בכוונתם לקיים ; ומשטרחה העותרת והשיגה את אותם המסמכים המלמדים בדבר צדקתה, והציגתם לכבוד ביהמ"ש זה, ומשכך יותר ממילאה שקידה סבירה ; ומשכל מסמך שיכול עוד לסייע בידה הינו בידי המשיבים 1-2 – כגון כל הוראה נוספת שיצאה תחת ידם לעוסקים בתחום בסוגיות נשואות העתירה דנן – ובלא חיובם במתן הסברים למעשיהם, אלו לא יתבררו לאשורם ;

לאור כל האמור מתבקש כבוד ביהמ"ש זה להענות לבקשתה של העותרת, להורות למשיבים 1-2, לכלול בהודעתם המעדכנת המיועדת לתאריך 11/02/2021 כאמור, מענה והתייחסות מפורשת אף לסוגיות המהותיות שביסוד עתירת העותרת, על התפחותיה, כמפורט:

ג. מה הוא מקור הסמכות, ומה הוא היסוד המקצועי הרלוונטי, להחלת תקנה 1א לתקנות הגנת הצומח (קיום הוראות תווית אריזה) תשל"ז-1977 מיום 05/09/2018, המתירה למגדלי קנאביס רפואי לעשות שימוש בכל חומר הדברה שהוא – אף שאינו מותווה לשימוש בגידול קנאביס.

ד. מה הוא מקור הסמכות, ומה הוא היסוד המקצועי-קליני הרלוונטי, להחלת נוהל 154 בכלל – ולרבות ה"מתודה הקלינית" שבו, המסווגת את מוצרי הטיפול השונים לקטגוריות ג'נריות - ומתווה לפיהן איזה טיפול להעניק בעבור המצבים הרפואיים השונים, בפרט.

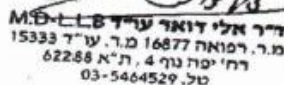
61. לחילופין, מתבקש כבוד ביהמ"ש זה ליתן כל סעד שמוצא כנכון, ראוי וצודק בנסיבות הענין.

62. העותרת שומרת על זכותה להוסיף טיעונים ו/או נימוקים ו/או ראיות, ככל שכאלה יתבררו כדרושים בגין ובעקבות תגובות ו/או הודעות ו/או בקשות מי מהמשיבים, וזאת לצד ובנוסף לכל כתב תגובה כפי שהותר לה בהחלטות כבוד ביהמ"ש זה.

63. מן הדין, הצדק, המצפון והמוסר, להיענות לבקשת העותרת כמבוקש.

פנינה צוקר, ע"ד
מ.ד. 63950

ד"ר אלי דואר, ע"ד
מ.ד. רפואה 16877 מ.ד. ע"ד 15333
רח' יסיה נוף 4, ת"א 62288
טל. 03-5464529

יחיאל מזרחי, ע"ד ומגשר
מ.ד. 40680
TEL: 09-7730924
FAX: 097730925
Yehoshua Mizrahi, Esq.

יסמין מזרחי, ע"ד   אלי דואר, ד"ר וע"ד   פנינה צוקר, ע"ד

באי כוח העותרת, עמותת הקנאביס הרפואי

היום, 18.01.2021